

Ára : 12 fillér.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 6 FILLÉR, VASÁRNAP 12 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM.

DEBRECEN 1931 SZEPTEMBER 13., VASÁRNAP.

24 OLDAL : 12 FILLÉR.

Szülői gondok

Amíg egy emberöltővel ezelőtt patriarchális kedélyes hangulatban köszöntött be még a többgyermekes családhoz is az iskolák megnyitásának szezonja, ma a viszonyok megváltozásával sötét gond ül meg a szülők ábrázatát szeptember havában. A beiratkozási költségek, tankönyvek, tanszerek ára olyan horribilis módon megnövekedett, hogy még a jobbmódú szülők is hetekig kénytelenek kalkulálni, amíg a restringált családi költségvetésből kikerülnek az iskoláztatás költségei. A szegénysorsú szülőkre meg egyenesen katasztrófális a szeptemberi gond, — pláne, ha, ami gyakori eset, két, három gyerek kerül egyszerre be az iskolába. Az elemi iskolától fel az egyetemig mindenütt felvetődik a kérdés, hogy miből fedezzék a szülők az iskoláztatás abnormis költségeit. Ebben sanyalódik ma a városi intelligencia és a proletár családfe egyaránt, de ebben a falu népe is, ahol most különösen szűkös áll a pénz. Mert a könyvek, ceruzának, léniának, mindennek meg kell lennie már a tanítás megkezdése előtt, ezeket a költségeket nem lehet jöremény fejében tovább halogatni.

Az egységspárt legutóbbi értekezletén is szóba kerültek ezek a dolgok, azzal az intencióval, hogy a kormány valamiképpen találjon módot ennek a súlyos kérdésnek megoldására. Petry Pál közoktatásügyi államtitkár válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy a kormány már intézkedett is avégből, hogy a szülők szeptemberi gondja a lehetőséghez képest megapasztásék. Kijelentette, hogy itt három kérdésről van szó: a biratási díjról, a filmoktatásról és a tankönyvek kérdéséről. A beiratási díj az elemi iskoláknál országszerte egy pengő, aminek fele a szegénysorsú tanulók tankönyveinek beszerzésére, a másik fele pedig szegény tanítók gyermekeinek nevelésére szolgál. Sőt a szegénysorsú gyermekek a beiratási díj alól is mentesítve vannak külön szegénységi bizonyítvány nélkül egyszerűen a községi előjáróságának megállapítása — alapján. A filmoktatásra vonatkozólag kijelentette, hogy az reform alá kerül, egyebekben pedig a Magyar-Holland Filmtársaság szerződését a tanév végével nem fogják megújítani. A tankönyvkérdésről azt mondotta a kultuszminisztérium államtitkára, hogy a kormány olyan megegyezést kötött a könyvkiadókkal, amely szerint ebben az évben tizenöt százalékkal lecsökkentik a tankönyvek.

Az iskolák kapui előtt a szülők százezrei tolonganak országszerte s ezeknek a mai nyomoruságos világban nagy megkönnyebbülést jelent az iskoláztatás költségeinek

ilyen módon való csökkentése. A verejtékező társadalom vállairól súlyos terheket vesz le ez a megkönnyebbítés és ha az állam nagyobb áldozatkészséget követel ez

idők szerint polgáraitól, minden lehetőségben arra kell törekedni, hogy az igénybevett társadalom gondjai apasztassanak. Mert az kétségtelen, hogy különösen a tan-

könyvek árának tizenöt százalékkal való csökkentése sokat jelent még azokban a háztartásokban is, ahol csak egy gyerek taníttatásáról kell gondoskodni.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága megkezdte a magyar ügy tárgyalását

A magyar szakértők megtették előterjesztésüket.

Genf, szept. 12. A Népszövetség pénzügyi bizottsága szombaton délelőtt féltenegykor kezdte meg azt az ülést, melyre egyebek között Magyarország kérelmének tárgyalása is ki volt tűzve. Az ülésen a magyar kiküldötteket is meghallgatták és a magyar delegációt: Pelényi János miniszterrezident, Jakabb Oszkárt, Imrédy Bélát és Winkler Istvánt 11 óra után bekérték az ülésre, hogy előterjesztéseiket megtegyék.

A magyar szakértők pontosan 50 percig maradtak bent a teremben és expozét tartottak a magyar költségvetésről és a Nemzeti Bank helyzetéről s feltárták teljes őszinteségben Magyarország viszonyait.

A magyar helyzet őszinte, leplezetlen feltárása rokonszenves benyomást tett a pénzügyi bizottság előtt. Miután a Népszövetség pénzügyi bizottsága még nem fejezte be Ausztria gazdasági helyzetének megviz-

gálását és semmi határozatot nem hozott Ausztria ügyében, arra a kérdésre, hogy mikor fogják folytatni Magyarország kérdésének tárgyalását, egybehangozóan azt válaszolták a bizottság tagjai, hogy az még bizonytalan s a bizottság munkálataitól függ.

— Ma meghallgattuk a magyar expozét — mondták.
Valószínű, hogy a magyar szakértőket újra meghallgatják.

Nem szabad megcsonkítani a debreceni egyetemet

Sőt sürgetni kell a központi épület befejezését
Épen takarékosági szempontok követelik ezt

A magyar egyetemek sorsáról különböző hírek vannak forgalomban. Különösen a debreceni egyetemmel kapcsolatban szinte fantasztikusnak látszó és a valódi helyzetet teljesen nem ismerésére valló híreket közlortálnak. Beavatott helyen szerzett információink alapján alkalmunk van arra, hogy ezt a kérdést a következőkben ismer- tessük:

Legelőször arról volt szó, hogy a debreceni egyetem három fakultásának hajlékot adó egyetem építkezését teljesen és minden tekintetben, úgy ahogyan most van, abbahagyják, tehát még a folyó munkálatokat se fejezzék be. Ez nagy csapás lett volna Debrecenre. Ha az illetékesek idején sürgették volna a központi egyetem építésének befejezését, már régen készen állna. (Debrecen városa számtalan-szor sürgette az építkezés befejezését. Szerk.) A sokkal későbbben kezdődött szegedi egyetemi építkezések már befejezést nyertek és így a szegedi egyetemhez nehéz hozzányulni. — Egyetlen szerencsénk, hogy a debreceni egyetem sokkal régebbi, még 1914-ben alapított és csak a háború akadályozta meg a kellő időben való befejezését.

Annakidején, amikor az úgynevezett menekült egyetemek Csonkamagyarországba jöttek, mivel tulajdonképpen nem az egyetemek menekültek, hanem az egyetemi tanárok és minden felszerelés ott-

maradt a megszállt területen. Debrecen szívesen felajánlotta vendégszeretét, mert már akkor arra gondolt, hogy négy egyetem eltatása súlyos megpróbáltatást fog jelenteni Csonkamagyarországnak. Debrecennek ez az akciója nem járt eredménnyel.

Elhatározták, hogy két másik egyetemet állítanak fel, illetve két másik városban adnak hajlékot az úgynevezett menekült egyetemeknek. Ez az oka annak, hogy az így megszorított kiadások miatt a debreceni egyetem építkezésének befejezése nem volt lehetséges.

A debreceni egyetem építési munkáinak abbahagyása teljes képtelenség. Eltekintve attól, hogy törvény biztosítja Debrecennek az egyetemet, más szempontból is be kell a munkát fejezni. Sokkal gazdaságosabb ugyanis, ha az építkezést befejezik, mintha abbahagyják. Ha befejezik, évenként háromszázezer pengőt takarít meg az állam, már pedig az összes hátralevő munkák legfeljebb egymillió pengőt igényelnek. Szociális szempontból is be kell fejezni az épületet, hiszen ma nem csökkenteni kell a munkaalkalmakat, hanem még új szükségmunkákat kell keresni, hogy a nagy munkanélküliséget enyhítsék.

Voltak, akik a helyzet téves ismeretében azt vélték legegyszerűbb megoldásnak, hogyha a központi egyetemet becsukják s a haj-

létkalanná váló fakultásokból kettőt úgy, ahogy vannak, levisznek Szegedre, még pedig a jogi és a bölcsészeti kart. Debrecennek törvényben biztosított joga van az egyetemhez. Ezeket a fakultásokat nem idegenből plántálták ide, nem a semmiből teremtték, hanem az ősi Kollégium fakultásának egyes folytatásai. Annak az áldozatnak az eredményei, amelyeket úgy a református egyház, mint Debrecen városa hozott. Törvényben biztosított jogokat pedig, különösen akkor, ha áldozatok fejében ellenszolgáltatásként adódtak, nem lehet egy tollvonással megszüntetni.

Alaposan nem lehet a takarékoságra sem hivatkozni az egyetemi fakultások átköltöztetésénél. Azért hoztak áldozatokat Debrecen közönsége és a környékbeli városok lakossága, hogy a szegény és tehetős ifjak továbbképzése nagyobb költség nélkül biztosítva legyen. Ha tehát az egyetemet elvinnék Szegedre. A szülők legnagyobb része képtelen volna fiát taníttatni. Hozzájárul ehhez az is, hogy Szegeden nem lévén elég internátus és diákjóléti szociális berendezkedés, a terhek még fokozottabban hátrálnának a szülők vállára.

Van azonban a dolognak még egy másik súlyos oldala is.

Nézzük, mit nyerhet az állam pénzbőlileg, ha elviszi a két fakultást Szegedre.

Felvetődött ugyanis az a terv is, hogy Debreczenben lesz egy nagy orvosi fakultás, Szegeden viszont megszüntetik az orvosi egyetemet. Az ottani klinikákból, melyek körülbelül tízmillió pengőbe kerültek, városi kórház lesz. Szegeden két fakultás, a jogi és bölcsészettudományi, illetőleg a bölcsészet és természettudományi maradna meg.

Ilyen megoldással megmaradna mind a két városban a tulajdonképpen csak fél-fél egyetem. Ez viszont takarékoskodást egyáltalában nem jelent, mert a keretek, a gazdasági és gondnoki hivatalok, rektorátusok, dékánátusok stb. megmaradnának. Az egyetemi tanárok szintén megmaradnának, hiszen őket fizetni kell és nekik ott munkaalkalmat kellene adni, intézeteket, szemináriumokat. — Ha mondjuk, vagy ezer diák átköltözik, részükre ott tantermeket, intézeteket, tudományos felszereléseket, internátusokat stb. kell adni, a meglévőket szaporítani és ugyanolyan költséggel fenntartani, mintha csak itt volnának Debreczenben.

A megtakarítás tehát az állami büdzsében legfeljebb néhány ezer pengőre rugna évenként, viszont ezért megfosztanánk egy város törvényben biztosított egyetemétől és az egész egyetemet tönkretennék.

Tulajdonképpen ha az egyetemenél megtakarításról lehet szó, akkor csak is úgy és annyiban lehetséges, ha egész egyetemeket szüntetnénk meg a maguk teljeségében. Ez pedig Magyarországon jelenleg óriási áldozat és veszteség nélkül már nem volna keresztülvihető.

Mindenesetre szükséges volna, hogy a város, az egyház és az egyetem vezetősége összefogjon és erőteljes akcióba kezdjen arra nézve, hogy a központi egyetem minél hamarabb befejeztessék. A debreceni egyetem nemcsak az egész reformátusság egyeteme, hanem az Alföld szívében való fekvése folytán különleges kutatási és a magyarságot súlyosan érintő problémák megoldására speciális feladata van. Végeredményben pedig a debreceni egyetem okvetlenül meg kell, hogy szaporodjék a mezőgazdasági fakultással is. Debreczen városának és gazdaközösségének nemcsak jogos, de szinte életszükségletből fakadó követelése az, hogy az egyetem és az Alföld kulturális és főleg mezőgazdasági érdekeinek szolgálatában álljon és mint ilyen, tökéletes legyen.

JÓVÁHAGYTA A MINISZTER A KOSSUTH HUCCAI PIAC ÁTHELYEZÉSÉT.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése két évvel ezelőtt hozott határozatot a Kossuth uccai piacnak a Széchenyi uccára való áthelyezése ügyében. Az iratokat felterjesztették a belügyminiszteriumhoz, ahonnan most jött meg a válasz.

A miniszter jóváhagyta a közgyűlés határozatát és így most már rövid időn belül a piac áthelyezése megtörténik.

Nemcsak hirdetek de valóban olcsón adok el szemüveget és csipletöt. Javításokat azonnal elkészíték.

Löbl lászerész, Piac-utca 63.

Igen sok kulturális tételt, egyházi és társadalmi sportegyesületi segélyt törölt, vagy csökkentett a városi takarékosági bizottság

LESZALLITJAK A VÁROSI ÜZLETEK ÉS LAKÁSOK BÉRET. DOLGOZIK A KÉK CERUZA A VÁROSNÁL IS.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár, törvényhatósági bizottsági tag elnöklésével folytatta a városi takarékosági bizottság ülését, melyen az 1932. évi költségvetés kiadásait csökkentette.

Függőben maradt a bevételek között a lakásbérek ügye. A Szentanna uccai és Fűvészkert uccai bérházak lakbéréit átlag 20.000 pengővel leszallítják, csak azoknál a lakásoknál, melyek szerződésai lejárnak. Ez a csökkenés 10—12%-nak felel meg az ezután lejáró szerződéseknél.

A már eddig lejárt szerződések bérösszege máris csökkent, úgy, hogy lakás- és üzletbérek címen a költségvetésben 657.000 pengővel szemben 604.000 pengőt állítanak be. A kiadási oldalon a gazdasági és tanügyi kiadásokból az I. sz. gazdasági népiskolánál 723 pengőt töröltek, a II. sz. gazdasági népiskolánál 316 pengőt töröltek.

Több, mint 1200 pengőt töröltek a fiú és női iparostanonciskolánál, 200 pengőt a női ipariskolánál.

Az iparművészeti iskolánál, hol a tehetséges iparosok kapnának magasabb kiképzést, töröltek az előirányzott 22.000 pengőt. Az iskolát majd jobb időkben nyitják meg.

A felekezeti iskolák segélye kérdésénél vita fejlődött ki, elsősorban mutatott arra, hogy a városi kistérségi iskolák száma még a kötelező fizetésleszállítást is alig bírják el. Az egyházaknak is meg kell érteniük, hogy nem kívánhatják, hogy a kis városi tisztségviselők terhére adjanak az egyházaknak ajándékokat.

Vásáry István polgármester rámutatott arra, hogy a városi kistérségi iskolák száma még a kötelező fizetésleszállítást is alig bírják el. Az egyházaknak is meg kell érteniük, hogy nem kívánhatják, hogy a kis városi tisztségviselők terhére adjanak az egyházaknak ajándékokat.

A város csak 50 százalékos pótdadót vehet ki, ebből nem lehet állami terheket is és kulturális áldozatokat hozni.

Steinfeld István azt javasolta, hogy a takarékosági bizottság elvben mondja ki, hogy 100 százalékban, tehát teljesen töröljenek minden olyan tételt, ahol a város az egyházakkal nincs szerződéses kötelezettségben.

Zöld József h. polgármester: A miniszter egyenesen előírta, hogy Budapest csökkentse az egyházi segélyeket.

Azokra a tételekre, melyek valorizáció útján jöttek létre, a bizottság elvileg kimondta a teljes törölést, a többi tételnél esetenként határozta meg.

Törölték a Siketnóma Iskola 2320 pengős segélyét, a pincérszakiskola 696, a kereskedelmi tanonciskola 6960, a városi zenekolánál összesen 15.231 pengőt töröltek, a Déri múzeumnál töröltek 1965 pengőt, a közművelődési könyvtárnál 1855 pengőt, a Csokonai Színháznál fűtésből 4449 pengőt, világításnál 3585, készpénzszubvencióból 14.000 pengőt töröltek.

Ezeket a tételeket azért törölték, mert 1932 szeptember 1-én lejárt a

színházzal szembeni szerződéses kötelezettség.

A közművelődési intézetek és egyesületek közül a következő törölést eszközölték: Revizós Liga 3500 P, Nyári Egyetem 5000 P, Tisza István Tudományos Társaságnál 1500 pengőből 500 pengőt, Máv. filharmonikus 1000, Debr. Tanítók Egy. 500, Zenekedvelők 1000. Teljesen törölték azt az 5000 pengőt, mely a polgármester rendelkezésére állt kisebb segélyek folyósítására.

A képvásárlásra előírt 1800 pengőt, a sportegyesületek 8000, Városi Dalegyet 1000, Népművelési Egyesület 100, HONSz. 453 pengőt töröltek.

Városi szegényháznál és a szegénysegélyezésnél semmit sem töröltek.

Töröltek az anya- és csecsemővédelem költségéből a tavalyihoz képest 6000 pengőt.

Az ülést este 7 órakor befejezték, hétfőn délután 4 órakor folytatják.

A duplájára emelendő jövedelmi adót inségakcióra fordítják

„Éhinség nem lesz, senki éhezni nem fog” — mondotta Ernszt miniszter.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter részletesen nyilatkozott a tél közeledtével aktuálisvá vált inségakcióról, valamint a jövedelmi adó e célra történt felemeléséről.

Ernszt Sándor nyilatkozatában a következőket mondta:

— Az inségben segítő akciónak két nagy ágazata van. Az egyiket a földművelési miniszter, a másikat én intézem. A probléma még nincs megoldva; az anyagi fedezet kérdésében beható tanácskozásoknak kell folytatni, de könnyebbé tehető nekem a nyomor általános enyhítésére a jövedelmi adó bevételi többlet, amit a most tárgyalás alá kerülő rendelkezéssel foglal magában. Nem a jövedelmi adó emelkedik majd a duplájára, mint ahogy írták, hanem arról van szó, hogy az 1931-es esztendőre kivetett 1 százalékos kulcs helyett 2 százalékos jövedelmi adókulcsot állapítunk meg, szemben a

mult évi inségadóval, amit a kereseti adó után vetettünk ki. Amilyen mértékben a jövedelmiadó kulcsa emelkedik, olyan mértékben, tehát progresszíve emelkedik az inségnyíltés céljaira fizetendő többlet is. Ilyen módon jön ki természetesen az, hogy a mult évben fizetett jövedelmiadónak megfelelő összeget fizet mindenki most a nyomor enyhítés céljaira. Ennek az összegnek a fele ez év novemberében, a másik fele a jövő év februárjában fizetendő be. Az összegre az államnak a népjóléti kormányzat számára előleget kell nyújtania.

— Merem állítani, — folytatta a miniszter, hogy éhinség nem lesz, senki éhezni nem fog.

Kijelentette még, hogy a lakásügyben fontosabb változás nem lesz, az eddigi rendelet marad érvényben, sőt fenntartják a lakásügyi biztos hatáskörét is.

Baltazár püspök egyházlátogató körutja a nagykárolyi egyházmegyében

Dr. Baltazár Dezső püspök generális vizitációt tartott a nagykárolyi egyházmegyében. E hó 5-én indult el Debrecenből s 12-én tért vissza utjáról. Kíséretében voltak: Maklár Károly egyházkerületi főjegyző és Futó András, püspöki titkár. Meglátogatta Gebe, Opályi, Olesvápati, Ilk, Vitka, Szamoszeg, Nyirparasznya, Papos Jármí, Kántorjánosi, Hodász, Fábriánháza és Mérék egyházközségeket. Minden egyházközségben istentiszteletet tartott. — Opályi egyházközségben templomszentelést végzett. Megvizsgálta az egyházközségek kül- és beléletét, vallásérkölcsei állapotát, iskolai és anyagi ügyeit.

Legtöbb egyházközségben a legnagyobb elismerést váltotta ki az a heroikus küzdelem, amellyel a 60—100 családból álló egyházközség tagjai igyekeznek a mai rettenetes gazdasági helyzet dacára is fenntartani és megtartani egyházuknak szellemi, vallásérkölcsei, anyagi és iskolai életét azon a nívón, ahová a holdog béke idejében apáik helyezték. Iskolák, lelkészlakok épültek az elmúlt években és épülnek ma is. Az elvitt harangok helyén az áldozatkészség új harangokat szólaltatott

meg. A devalválódott alapítványok pótlására tett adományok, alapok ismét vezik a szegény és árvasegítést.

Ezeket a helyeket gyönyörűséggel s áldott meglepéssel hallgatták a gyülekezet tagjai a püspöki elismerésnek s a további kitarásra biztató szavait. Megható volt a szeretetnek, a lelkesedésnek, a tiszteletnek, a ragaszkodásnak számtalan megnyilvánulása a püspök iránt.

A vármegye szeretetének, tiszteletének Péchy Szabolcs főispán, Streicher Andor alispán, Péchy László volt főispán, országgyűlési képviselő adtak kifejezést. Főris Lajos esperes, Madarassy István főtisztos

Takaréktűzhely

minden kivételben készen kapható (Használt is.) javításokat vállalok

Nagy István

Széchenyi ucca 6.

Legmagasabb fényező

tökéletes színérkölcenyiség az angol »Imperial« lemez és film változatlanul a legjobb. Helyi képviselete és raktára Berzéki fotoszaküzlet Ferenc József ut 38., az udvarban.

biró, egyházmegyei tanácsbíró egész útján végigkísérték a püspököt; utóbbi saját négyes fogatát adván rendelkezésére a püspöknek. Minden politikai és egyházközség a fogadtatás külső pompájával, fényével igyekezett a belső nemes érzelmet kifejezésre juttatni és a püspöklátogatás napját felejthetlenné tenni. Disszonáns hang sehol sem volt.

A püspök imádsága, áldáskivá-

ása szeretetre, békességre, istenfélelemre, kemény, szorgos munkára, kitartásra, türelemre buzdító szavai akadálytalanul hullottak a befogadásra kész szívekre. Politikai és egyházi hatóságok, egyszerű peresbírek és egyháztagok nyilatkozata szerint a mai rettenetes időkben áldás volt mindnyájunkra nézve és mindenütt a püspöki látogatás.

Az új nyugdíjtervezet elkészült

SENKI SEM KAP EZENTUL TELJES NYUGDIJAT. — TIZENÖT ÉVI SZOLGÁLAT UTÁN KEZDŐDIK A NYUGDIJKÉPESSÉG.

Budapest, szept. 12. Politikai körökben elterjedt hír szerint a pénzügyminisztériumban elkészült az új nyugdíjtörvény tervezete. A tervezet szerint a szolgálati tizenöt évtől kezdődik a nyugdíjképeség. Tizenöt évi szolgálat után a fizetésnek negyven százalékát kapják a közalkalmazottak. Ez a nyugdíj évenként két-két százalékkal emelkedik, de negyven évi szolgálat után is csak kilencven százaléka a fizetésnek. A jövőben ezek szerint senki sem kap teljes fizetést nyugdíjkeppen. Szabályozza az új törvényjavaslat azokat a különbségeket is, amelyek eddig a levonások körül mutatkoztak, a nyugdíjbanmenés időpontja szerint. Az új szabályozás kiegyenlítést teremt mindenféle levonás között és az összeget, amennyivel a nyugdíjasok kevesebbet kapnak, a nyugdíjalap javára kívánja fordítani. A tör-

vényjavaslatot kedden tárgyalja a minisztertanács és utána rövidesen a harminchármas bizottság elé kerül.

VALÓTLAN HIR A TISZTVISELŐI FIZETÉSEK UJABB LESZÁLLÍTÁSARÓL.

Az egyik pesti lap mai számában olyan értelmű híradást közöl, mint ha illetékes körök a tisztviselői fizetések újabb leszállításának tervével foglalkoznának. Illetékes helyen felhatalmazták a Magyar Távirati Irodát annak megállapítására, hogy ez a híradás minden alapot nélkülöző valótlan, amely nyilvánvalóan azt a célt szolgálja, hogy a tisztviselőtársadalomban nyugtalanságot keltsen és ezzel is megnehezítse a kormányak az ország gazdasági és pénzügyi egyensúlya érdekében kifejtett erőfeszítéseit.

Rendeletileg csökkentette a kormány a lapok terjedelmét

NEMZETGAZDASÁGI ÉS TAKARÉKOSÁGI OKOKBÓL VÁLT SZÜKSÉGESSE A KORLATOZÁS.

Budapest, szept. 12. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a rotációs és ives nyomópapírokból előállított időszakos lapok terjedelmének újabb ideiglenes megállapításáról szóló kormányrendeletet.

1. §. A Magyarországon területén rotációs és ives nyomópapíron megjelenő napilapok heti oldalterjedelme, illetőleg az egyéb időszakos lapok havi oldalterjedelme a 3. §-ban foglalt kivételekkel egyelőre nem haladhatja meg az 1931. évi augusztus 31. napjával kezdődött héten, illetőleg az augusztus hóban megjelent számai összesített oldalterjedelmének 66 százalékát. E terjedelem keretén belül a szöveg, hirdetés, valamint a rendelkezésre álló oldalterjedelem beosztása tekintetében a kiadók szabad elhatározása érvényesül.

2. §. A napilapok nem mélynyomású mellékleteinek oldalterjedelme e rendelet kihirdetése előtt megjelent utolsó melléklet oldalterjedelmének felét nem haladhatja meg. Nem esnek korlátozás alá az olyan mellékletek, amelyek kizárólag akár hazai, akár külföldi rádióműsört tartalmaznak. A mélynyomású mellékletek terjedelmük 1931. augusztus havi oldalterjedelmük átlagát nem haladhatja meg.

3. §. Az 1. §. rendelkezései nem esnek olyan időszakos lapokra, amelyek az 1. §. 1. bekezdésében megjelölt időszakban hetenként, vagy annál ritkább időközökben számonként legfeljebb 4 oldalon jelentek meg. Az ilyen időszakos lapok oldalterjedelme az 1931. évi augusztus havi oldalterjedelmét

nem haladhatja meg.

A Budapesti Közlöny, valamint a hatóságok és hivatalok által kiadott rendeleti közlemények a rendelet karlatozó intézkedései alá nem esnek.

4. §. Aki a rendeletnek bármely rendelkezését megszegi, vagy kijátszja, vagy a megszegésnél vagy kijátszásnál bármely módon közreműködik amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntethető.

5. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Az 1931. szeptember 14-én kezdődő és szeptember 30. napjáig bezárólag tartó időszak a havi oldalterjedelem szempontjából fél hónapnak számít. Budapest, 1931. évi szept. h. 12. Gróf Károlyi Gyula, sk. miniszterelnök.

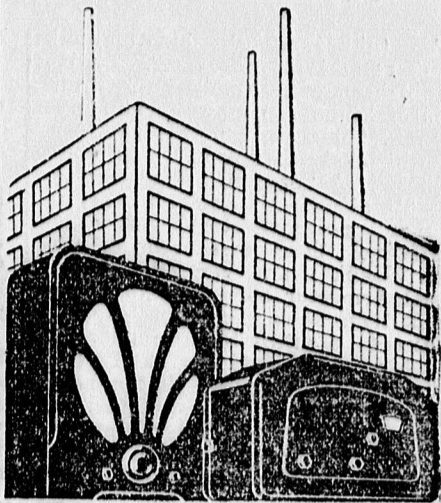
A lapok oldalterjedelmének korlátozásáról megjelenő miniszterelnöki rendeletre vonatkozóan a MTT-t hivatalos helyről az alábbiakban tájékoztatták.

A Magyarországon előállított gazdasági helyzethez hasonló körülmények közé jutott nagy államokban is szükségesnek tartották a kormányok, hogy az általános takarékoság elvét minden téren keresztülvigyék. A külföldi sajtó en-

nek az elvnek elfogadása folytán

zugolódás nélkül vette tudomásul a lapok oldalterjedelmének rendelet útján való korlátozását, annál is inkább, mert tudatában volt annak, hogy a rendelet hatálya belátható időn belül megszűnik, mert az általános takarékoság elvének érvényesítése az állami és társadalmi élet más megnyilvánulásaiban is sorra kerül. A magyar sajtó, amely nehéz időkben is mindig hazafiassággal szolgálta a nemzet érdekeit, bizonyára teljes mértékben át fogja érezni, hogy ilyen rendelet kiadása, amelynek gondolata — egyébként a lapkiadó érdekeltségek nagy többsége részéről is ismételtelen felmerült az utóbbi időben, nemcsak nemzetgazdasági, hanem szociális szempontból is mellőzhetetlen volt. A magyar újságírók a kisebb terjedelemeire korlátozott — időszakos lapokban is meg fogják találni a módot arra, hogy hivatásukat gyakorolja és kötelességét teljesíthesse. Viszont a közönség is bizonyára értékelni fogja ennek folytán, hogy ezek az intézkedések megszokott lapja további megjelenésének biztosítását is szolgálják.

A LEGNAGYOBB MAGYAR RÁDIÓGYÁR GARANTÁLIA A

Standard
2a. és 3al.
TÖKÉLETESSÉGÉT

Ezerhatszáz pályázó közül Oláh Gábor nyerte az „Otthon” verspályázatának száz aranyas díját

Budapest, szept. 12. Az Otthon Írók és Hírlapírók Köre által hirdetett verses pályázatra 1600 pályamű érkezett. A bírálóbizottság tegnap döntött és az adományozó hozzájárulásával hat verset jutalmazott meg. A 100 aranyas első díjat a »Pokol« c. drámai költeménynek ítélte oda, szerzője Oláh Gábor, a

debreceni Városi Könyvtár igazgatója, az 50 arany második díjat megosztva két versnek ítélte oda a bizottság, »Csillagok között boldogtalan« c. versnek, szerzője Várnay, és »Mint vándor, az éjszakába tévedt« c. másik pályaműnek, amelynek szerzője Rolla Margit.

November 1-től kezdve már lehet temetkezni a köztemetőbe

A régi temetőkből máris lehet átvitetni a halottakat.

A köztemető munkálatai befejezésükhöz közelednek. Dr. Vass Károly főjegyző bejelentette a polgármesternek, hogy a sírhelyek árát megállapították. A polgármester hozzájárult ahhoz, hogy a sírhelyeket már most megválthassák. Temetést csak ravatalozó üzembehelyezésétől kezdve lehet eszközölni, még pedig előreláthatólag november 1-től. Kizárólag olyan temetéseket lehet máris eszközölni, ahol ravatalozóra nincs szükség, tehát azokat a halottakat lehet az új köztemetőbe örök nyugalomra helyezni, melyeket a régi temetőből exhumálnak és áthelyeznek a köztemetőbe.

A polgármesteri értekezleten is-

mét felvetődött az a gondolat, hogy a sírhelyeket lehet-e részletfizetésre váltani, ezt a gondolatot azonban végképp elvetették.

Az új köztemető gondnoki állását egyelőre nem töltik be, mint ahogy a városnál semmiféle állást most nem töltenek be. A mostani tisztviselők közül rendelnek ki valakit a köztemető gondnokává.

A köztemető irodájában bárki megtekintheti a sírhelyek elosztási tervét, ugyanott bárki, bármilyen felvilágosítást megkaphat az egyes helyek árára vonatkozólag. Ezt különben a napokban hirdetményben is közzé teszik és ugyanakkor közlik, hogy hol adják ki az utalványokat.

Ideiglenes megállapodásunk Csehszlovákiával

20 ezer kocsirakomány fát szállít Csehország Magyarországra, ezzel szemben 29 ezer hizott sertést bocsátanak be a csehek.

Budapest, szeptember 12. A magyar és csehszlovák kormányok elhatározták, hogy a magyar-csehszlovák kereskedelmi szerződés megkötése előtt egy szűkebbkörű áruforgalom biztosítására olyan intézkedéseket foganatosítsanak, amely szerint 1931. szeptember 17. napjától december 31-ig Csehszlovákiából Magyarországra 20 ezer

kocsirakomány tűzifát, Magyarországból Csehszlovákiába pedig 29 ezer hizott sertést bocsátanak be mérsékelt vámtételek mellett. A két kereskedelmi delegáció között a végleges kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások megszakítás nélkül tovább folynak.

—oooOooo—

*Képe három, bor helyén
nál kirje a, Debreczen!*

A vállalajokat felülvizsgáló repülőbizottság megkezdte munkáját

A takarékosági bizottságnak egyik rendkívül fontos szerve a repülőbizottságok, amelyeknek munkájától különösen nagy eredményt várnak. A bizottság már sürgette is az albizottságok munkájának megkezdését. A közgyűlés által megválasztott bizottsági tagok dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes elnöklésével már megtartották alakuló ülésüket, amelyen Zöld József h. polgármester körvonalozta működésük irányát és kereteit. Mindenki megkapta a miniszteri rendeleteket és a közgyűlési határozatot. Kérte a bizottságokat, hogy két héten belül végezzenek a felülvizsgálattal és ugyancsak ezalatt terjesszék elő javaslatukat. Hangsúlyozottan kérte a bizottságokat arra, hogy ezt a két

hetet olyan szigorúan vegyék, mint ha csak 5-6 nappól állana, tehát a lehetőség szerint minél hamarabb végezzenek munkájukkal.

Ezután a bizottságok megválasztották elnökeiket.

A Világítási Vállalatnál dr. Fejér Ferenc, a téglagyárnál Balás Károly, a nyomdánál Rásó Sándor, a szeszüzletnél és üzemenél Kontsek Géza, az erdei fakitermelésnél működő repülőbizottság elnöke pedig Halász Miklós lett.

A repülő bizottságok ezután külön-külön tanácskozássra vonultak vissza az illető üzemek vezetőjével és megállapodtak abban, hogy melyik üzemet mikor vizsgálják felül. Ertesülésünk szerint a munka már hétfőn megkezdődik.

A kultuszminiszter hozzájárult a debreceni elemi iskolák és óvodák október hó elsejéig való zárvatartásához

A kultuszminiszter táviratot küldött dr. Vásáry István polgármesternek, akivel közli, hogy hozzájárul az elemi iskolák október elsejéig megnyitáshoz, illetőleg az addig

való zárvatartáshoz.

A polgármester egyuttal elrendelte, hogy az óvodák október 1-ig továbbra is zárva maradjanak.

Ghandi megérkezett Londonba és egy népszállóban szállt meg

London, szept. 12. Hideg, szitáló eső fogadta a Folcestonéből érkező gözöst, amelynek egyik kabinjában Ghandi kuporgott. Fogvacogva, barátai körében koronként rokkáját igráczkelt perzsetni megmerevedett ujjaiival. Ghandi sovány alakját fehér háziiztos lepel takarta. Elbeszélgetett az újságírókkal 40 év előtti emlékeiről, amikor, mint joghallgató tartózkodott az angol fővárosban. Annak idején a színházakban alig mulasztott el egyetlen Shakespeare előadást.

A kikötőben elsőnek Miss Slade, Ghandi angol titkárnője szállt part-ra, meztláb gázolva át a poesolyát a podgyászok szállítására ügyelt fel. Őt követte Ghandi, francia detektívek kíséretében, akik szintén a podgyászra ügyeltek fel. A tömeg, amelynek soraiiban sok hindu volt, virágot dobált a mahatna felé és

Anglia indiai miniszteriumának hivatalos képviselői üdvözölték Ghandit, aki mosolyogva jelentette ki, — hogy, mint az angol kormány foglya — az angolok kezébe helyezi magát. Londonban a Mahatna Quaker felekezet csarnokához hajtatott, a részére fenntartott külön szobában kecsketejet és narancsot ivott.

Az ülésteremben percekig tartó ovációval fogadta az egybegyűlt közönség.

Ghandi a Quaker-ben kijelentette, hogy az ő hazafisága nemzetközi, mert szabadságszeretete nem irányul más nemzetek ellen, egyforma boldogságot kíván mindenkinek, — még Isten legalacsonyabb rendű teremtményeinek is.

Ghandi ezután London keleti részének szegény negyedébe, egy népszállóban levő lakására hajtatott.

Tiszántúli gazdakongresszus Debreczenben

A Debreceni Gazdasági Egyesület igazgató-választánya vasárnap délelőtt tartott ülésében arra az álláspontra helyezkedett a mezőgazdák érdekképviseleti jöjjenek össze egy kongresszusra, amelyen tárgyalják meg a Tiszántúl mezőgazdaságának sérelmeit, panaszait s azok megszüntetése, valamint az általános mezőgazdasági helyzet megjavítására vonatkozóan közös megbeszélés alapján tegyenek javaslatot, adjanak tervezetet illetékes kormánykörök elé s a kongresszus határozatait, mint a Tiszántúli gazdaközönség kívánságait s javaslatait az egész Tiszántúl minden vidékéről összeállított gazdaküldöttség adja át a szakminisztereknek. A kongresszusra a tiszántúli mezőgazdasági érdekképviseletek s néhány a földművelésügy irányításában résztvevő intézmény nyer meghívást, melyek kiküldötteik útján vesznek részt a kongresszus tárgyalásaiban. Ertesülésünk szerint a gazdakongresszus Debreczenben lesz megtartva szeptember

utolsó vagy október első napjaiban.

A Debreceni Gazdasági Egyesület a hirdetett érdekképviseleti gazdakongresszus összehívásával, — melyen csak a meghívott testületek kiküldött képviselői vehetnek részt — a Tiszántúl vezető gazdáit s szaktekintélyeit kívánja összegyűjteni komoly tárgyalásra, annak megbeszélésére, hogy mit lehet és mit kell tenni a nehéz sorsban sanyalódó tiszántúli gazdaközönség megmentése érdekében, — hogy a jelenlegi válságos időket átélhesse.

Mint értesülünk, a tiszántúli gazdaérdekeltség részéről élénk érdeklődés nyilvánul meg a tervbevetett debreceni gazdakongresszus iránt s reméljük, hogy a kitűzött céljának meg fog felelni s hasznos munkát fog végezni.

Olvasza figyelmesen a Debreczeni híradásait is!

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli Kirendeltsége.
Debrecen, Hunyadi-u. 13. — Telefon: 7-97.

Előljárási ülés az Ipartestületben

A debreceni Ipartestület előljárási szokásos havi ülését az elmúlt hét csütörtökjén tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett. Varjassy Imre elnök szívélyesen üdvözölte a Kamara képviseletében megjelent dr. Harsányi Imre kamarai titkár, dr. Keller József iparhatósági biztost s az előljárási ülésen először megjelenő Szőr József ujonnan megválasztott iparostanonciskolai igazgatót, akit arra kért, hogy az ipartestület beléletében máskor is vegyen részt, hogy az a szoros nexus, amely eddig az iparostanonciskola és az ipartestület között fennállott, még szorosabb legyen. Ezekután megnyitja az ülést, majd buzdító beszédet intéz az elmúlt hónapban felszabadult iparossegédekhez, akik közül a legkiválóbbnak: Sági Gyula autószerelősegédnek könyvjutalmat ad, míg a többi segédeknek a segédleveleket kiosztatja.

Molnár Lajos, a vendéglős szakosztály elnöke napirend előtti felszólalásra kér és kap engedélyt, amely felszólalásában kérdést intéz elnökhöz, megfelelné-e a valóságnak a helyi lapok egyik előző számában foglalt azon kitételek, amelyek szerint a Lajosnapján tartott összejövetelen az elnök olyanformán nyilatkozott, mintha mellőzni akarná a törvényesen megválasztott szakosztályi elnököt.

Elnök a legnagyobb határozottsággal kijelenti, hogy beszédében olyan kitételeket, amelyek az újságban közölve lettek, nem használt, sőt arra buzdította a jelenlevőket, hogy a kari összejáratás érdekében kicsi és nagy fogjon össze, egyetértve munkálkodjon, mert csak így lehet békés együttműködéssel eredményt elérni. Olyan kitétel, mely szerint a szakosztály vezetésére ki volna hivatott és kit kell támogatni, nem használt, miért is ismételtlen a leghatározottabban kijelenti, hogy a lapokban megjelent tudósítás a valóságnak nem felel meg.

Molnár Lajos az elnök választát annál is inkább tudomásul veszi, mert meg volt győződve arról, hogy az elnök ilyen kijelentéseket nem használt.

Lechner Lajos jegyző ismertette ezután a műszerész stb. szakosztálynak beadványát a valutáris helyzet megoldását célzó anyagi eszköz felajánlása tárgyában. Az előljárási nagyon helyesen találta a szakosztály állásfoglalását, amelyért köszönet illeti meg a szakosztályt, azonban úgy határoz, hogy miután már másirányu intézkedések történtek ezirányban a kormány részéről, az ügyet egyelőre függőben hagyja.

A m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola az építőipari téli tanfolyam céljaira a testületől anyagi támogatást kér. Az előljárási, bár teljes mértékben elismeri a tanfolyam rendkívüli fontosságát s amint az előző évben e célra adott is, azonban, tekintve a testület rendkívül súlyos anyagi helyzetét, ez évben az építőipari téli tanfolyam céljaira anyagi támogatást nyújtani nem tud.

A keresétképtelen, elaggott iparosok és családtagjaik megsegítése tárgyában javaslat adatott be az előljárásihoz, azonban az előljárási, mérlegelve azt a helyzetet, amelyben az iparosság ma van s mivel az iparosság már amugy is meg van terhelve a munkanélküliek javára pótlilletékekkel és mivel a város vette kezébe a segélyezés ügyét, nem tartotta helyesnek, hogy a testület az iparosságot újabb teherrel sújtsa.

Ifj. Medgyessy János csizmadiamester, előljárási tagságáról — betegsége elvált tekintettel — lemond. Az előljárási azonban a lemondást nem fogadta el, hanem felkéri őt tisztességének tovább viselésére.

Lechner Lajos jegyző ismerteti ezután a Kamara felhívását az ipari munkások jutalmazása tárgyában. Az előljárási az átiratot tudomásul veszi azzal, hogy a szakosztályok elnökei a szakosztály körében tudakozódnak ilyen kitüntetésre alkalmas munkások iránt s ha ilyenek vannak, azt a testületnek bejelentik.

Ugyancsak Lechner Lajos ismerteti ezután a Kézműves Testület leiratát az iparosok ellen kitűzött árverések felüggesztése tárgyában, amellyel kapcsolatban az előljárási azt a határozatot hozta, hogy a Kamara vezetése mellett egy küldöttség menjen a helybéli pénzügyigazgatóhoz, bevonva a kereskedelmi és ipari érdekeltséget is, kérve a pénzügyigazgatót, miszerint hasson oda, hogy az iparosság az adóhátralékok tekintetében oly eljárás alá vonassák, amely ugy az adófizető, mint pedig az államkincstár érdekeinek megfelelő.

A Meteor mozi műsora

Meteor mozgó: Szombaton és vasárnap két napig Páris gyermekei a Paramount filmgyár hangos világattrakciója Maurice Chevalier főszereplésével. — Megelőzi: »Igazi jazz«. Eldadások szombaton 7, 9 órakor félhelyárakkal. Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délután 3 órakor félhelyárakkal.

Fischer Jenő kormányfőtanácsos tiz éve áll az Alföldi Takarékpénztár élén

A hivatalos lap tegnapi számában jelent meg az a legmagasabb kézirat, amely szerint a kormányzó Fischer Jenőt, az Alföldi Takarékpénztár ügyvezető igazgatóját m. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki.

A magas kitüntetés, amely egy, a közélet terén eltöltött közel huszonöt esztendő munkásságnak méltó elismerése, akkor éri Fischer Jenő vezérigazgatót, amikor rövidesen tizedik évfordulója lesz annak, hogy őt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank debreceni leányintézete, az Alföldi Takarékpénztár ügyvezető igazgatójává delegálta. Az a 10 év, amely alatt Fischer Jenő kormányfőtanácsos a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank bizalmi embereként nemcsak Debrecenben, hanem az egész Tiszántúlon működött nehéz gazdasági helyzetekben tette próbára ennek a kiváló bankvezérnek nem mindennapi képességeit. Fischer Jenő értette a módját annak, hogy azt a hatalmas támogatást, amit a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatójának és az Alföldi Takarékpénztár alelnökének, Conrad Ottónak köszönhetett, úgy használja ki, hogy annak ne csak intézete, hanem Debrecen és az egész Tiszántúli hitel kereső közönsége is hasznát lássa.

Ennek a csendes, szorgalmas és eredményes munkának köszönhető a mai magas kitüntetés, amelynek nyilvánosságra jutása után elsőnek Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke és Conrad Ottó igazgató siettek kritikát mondani az ő közgazdasági működése felől. Kartársai: a pénzügyi világ kiváló reprezentánsainak, a társadalom minden rétege illusztris képviselőinek gratuláció-özöne két nap óta szakadatlanul tart. Egyre-másra érkeznek a személyes jókívánatok mellett az üdvözlő táviratok és gratuláló levelek. Természetesen a legelső között voltak Fischer Jenő vezérigazgató kitűnő munkatársai, az Alföldi Takarékpénztár tisztviselői is, akik Torma Lajos igazgatóval az élükön, testületileg üdvözölték főnöküket. Tóth Imre főpénztárnok tolmácsolta keresetlen szavakkal a tisztviselői kar üdvözlését, amelyet Fischer Jenő meghatva köszönt meg.

Fischer Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, az Alföldi Takarékpénztár ügyvezető igazgatója 1888-ban Baracsházán, Temes megyében született. Édesapja jónévű bányai földbirtokos volt. Iskoláit Aradon végezte, ahol 1906-ban érettségizett majd pedig Nagymagyarország egyik legnagyobb szesz- és malomüzletébe, a Neumann Testvérekhez lépett be gyakornokként. Innen 1907 júniusában került a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz, a

melynek főtisztviselőjeként 1921 decemberében az Alföldi Takarékpénztár ügyvezető igazgatójává delegálták. Csakhamar az intézet igazgatóságába is beválasztják a

hamar népszerű vált igazgatót.

Debrecen város társadalmának egyik köztisztviselőben álló tekintélye Fischer Jenő kormányfőtanácsos, aki csakis hivatásának és családjának él. Szabadságát külföldön tölti állandóan. Lapunk olvasói jól ismerik őt, mint munkatársunkat, akinek szakavatott tollal megírt értékes közgazdasági cikkei csakúgy általános érdeklődést keltenek minden alkalommal, mint külföldi úttjairól a »Debreczen« hasábjain közölt érdekes tanulmányok.

VERSEK

Írta: FÉNYES JENŐ.

Valahányszor simogatom...

Nézegetem minden reggel,
hogy ébredt a kis patak,
vidám-e, derűs-e kedve
s ha nem, miért hallgatag?
Találgom: esobogása
mért halkul el csendesen,
valahányszor simogatom
s annyit súgok: kedvesem!

Megértené a kis patak,
amit súgok, gondolok?
Ő hisz akkor vizek, erdők
nagyon, nagyon boldogok,
egész nap csak áldja őket
báméskodó két szemem
s el sem roppent sóhajtasuk
átreteg a lelkemen.

Nem fáj a harag

Haragudjanak rám,
nem fáj a harag,
van-e olyan ember,
kit nem bántanak!?
Odaadhatnám a
lelkem nagy felét,
volna megszólalásra
ürügy még elég.

Egyszer nagyot léptem,
máskor meg kicsit,
hogy ez véletlen volt,
persze nem hiszik.
Egyszer messze szálltak
lelkem álmai,
máskor csak a földön
tudtam állani.

Baden d. W., 1931 július hó.

Egyszer nagyot szóltam,
máskor meg alig
jutott el a hangom
csöndes kis dalig.
Egyszer sokat mertem,
máskor meg csupán
napot mentem nézni
viharak után.

S még mi mindent tettem
ami csúf, fonák,
szánom, bánom bűnöm
nem mondom tovább.
Haragudjanak rám,
mulik a harag,
vannak tán néhányan,
akik áldanak.

Vásárlásainál hivatkozzon a „Debreczen”-re.

AZ ŐSZRE

Megérkeztek
az őszi divat-
ujdonságok.
Iskola cipők-
ben óriási
választék

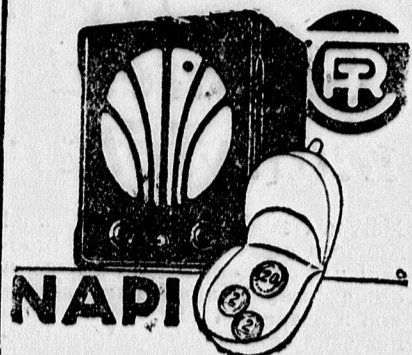
CIPO.

szükségletét legelőnyösebben szerezheti be

BENYÁTSNÁL

Legújabb divatu
férfi ruhákat
legfinomabb kivitelben
készítünk.

**Kovács Márton és
Tóth Gyula, uriszabók**
Piac ucca 63.

pár fillérért kapja Ön a
BOCSKAY

2+1 csöves váltóáramu hálózati hangszóróval egybeépített készüléket.

Kapható:
minden rádiókereskedésben.

Gyártja:
Telefongyár Rt. Budapest.

A forgalmi adóválság telemelése

Kereskedelmi és Iparkamara felhívása a kereskedőkhöz és iparosokhoz.

A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja mindazon kereskedők és iparosok figyelmét, akik forgalmi adóválság alá eső áruk forgalombahozatalával foglalkoznak, illetőleg ilyen árukat állítanak elő, hogy tartoznak a náluk 1931. évi szeptember hó 12-én, üzletzárás után készletben volt (bizományban kiadott) forgalmi adóválság alá eső áruk mennyiségét pontosan megállapítani. A megállapított mennyiségek és annak egységességét, valamint összesített forgalmi értékét 1931. évi szeptember hó 30-ig bezárólag az illetékes forgalmi adóhivatalhoz írásban be kell jelenteni. A bejelentéssel egyidejűleg kell az adóválság többletet befizetni. Az adóválság többletet a felemelt és a régi belföldi váltásügkulesok közötti különbözettel kell kiszámolni. Ha a váltásügkulesok oly nagy, hogy annak egy összegben való befizetésére az adózó képtelen, kérelmére a m. kir. pénzügyigazgatóság 12 havi adóptétkmentes részletfizetést engedélyezhet.

AZ ÚJ ÉS RÉGI FÖLDMIVELÉS- ÜGYI MINISZTER LEIRATA A DEBRECENI GAZDA- KAMARÁHOZ.

Ivány Béla, földművelésügyi miniszternek és Mayer János kigazda miniszternek a Kamarához intézett leiratait a Kamara elnöksége a folyó hó 11-én megtartott kamarai igazgatóválasztmányi ülésen jelentette be a Kamara elnökségének.

Mayer János kigazda miniszter őszinte köszönetét fejezte ki a földművelésügyi tárca vezetésétől megválása alkalmából a Kamarának azért a buzgó közreműködéséért, mellyel a vezetésére bízott tárca érdekeit mindenkor előmozdította.

Ivány Béla földművelésügyi miniszter a miniszterium vezetésének átvétele alkalmából felkérte a Kamarát, hogy a vezetésére fordított érdekek előmozdítására irányuló törekvéseit támogatásban részesítse s a maga részéről biztosította a Kamarát, hogy mindig örömezzon tevékenységét előmozdítja.

Nyílt levél Steinteld István kor- mánytőtanácsos urhoz

Mélyen tisztelt Méltóságos Uram!
Szomorú elégtétellel veszem tudomásul a lapközleményekből, hogy a Mezőgazdasági Kamarában Méltóságod a gazdasági élet vérkeringéséhez szükséges bankjegyforgalomnak biztosítása érdekében felszólalt és indokolásait megállapította, miszerint a mai bankjegyforgalom a felmerülő szükségleteket távolról sem fedezi.

Már 1929. évben, olyan viszonyok között éltünk, hogy a papírpénznek hiánya miatt a gazdasági életnek minden részterületén kinosan érezhető volt a pénzhiány. 1929-ben először és később ismételve is rámutattam „Miért nincs pénz?” című közleményemben a bajoknak okaira és egyben arra, hogy ha ezeket az okokat el nem hárítjuk, a gazdasági végpusztulástól csak isteni csoda menthet meg bennünket.

Miért nincs pénz? című közleményemben a bajoknak közvetlen okául a Magyar Nemzeti Banknak következetes kitartással folytatott deflációs politikáját, melyekben fekvő okok gyanánt pedig az 1924. évi Banktörvényünkkel elfogadott hányadrész aranyfedezeti pénzügyi rendszert jelöltem meg.

Ugy emlékszem, hogy polgármesterünk, dr. Vásáry István ur valamelyik polgármesteri kongresszuson, Patay Gyula, volt orsz. gyűl. képviselő pedig a múlt év decemberében interpelláció alakjában szóvá tették a pénzhiányt. Kénytelenek voltak azonban az ügynek rendkívüli fontosságához nem méltó, sőt bántóan semmitmondó válasszal melegeledni.

Azonban szintén szomorú elégtétellel kell megállapítanom, hogy — jelenlegi gazdasági helyzetünk bizonyossága szerint — dr. Vásáry Istvánnak, bója Patay Gyulának és bizonyára még igen sokaknak tökéletesen igazuk volt akkor, amikor velem együtt feltették a kérdést: Miért nincs pénz?

Méltóságod most sürgeti a gazdasági élet vérkeringéséhez szükséges bankjegymennyiségnek kibocsátását és forgalomban tartását. A szeptember 7-iki városi közgyűlésen Kontsek Géza — a laptudósítások szerint — az inflációra hivatkozott, mint amitől visszariadni nem szabad. Méltóságod azonban — ugy látom — az infláció szónak kiejtésétől tartózkodott.

Pedig legyen meggyőződve Méltóságod elsősorban arról, hogy a jelenlegi (hangsúlyozom: a jelenlegi) helyzetből kivevésre csak két eszköznek segítségért folyamodhatunk. Egyik eszköz a külföldi kölcsön, a másik eszköz: az infláció. — Másodsorban legyen meggyőződve Méltóságod arról, hogy míg egyrészt a külföldi kölcsönnek felvétele — a nem is távoli jövő szempontjából — abszolút káros és rendkívül veszélyes, addig másrészt a félelem, sőt rettegés az inflációtól nem más, mint hisztériás babona.

A külföldi kölcsönt a leghatározottabb elszántsággal elleneznünk kell. Nemesak azért, mert annak egysége egy-egy drótkötél politikai függelenségünkön, hanem gazdasági okokból elsősorban azért, mert a külföldi kölcsönnek rendszerint uzsorakamata révén nemzeti termelésünknek értékéből éppen azt a részt kell a gazdag (és ellenséges) külföldnek kifizetnünk, amely részre a háború és az azt követő gázszos események által elpusztított nemzeti forgótőkének helyreállítására egyetlen szükségünk van, aminek tehát

.....

Vásároljon a Debreczeni
hon-hudeti cégek nál.

az utolsó fillérig itthon kellene maradnia. Másodsorban azért, mert a külföldi kölcsönnel egyenesen hozzá láncoltatunk ahhoz a nemzetközi pénzügyi kapitalizmushoz, melynek körforgásába a hányadrész aranyfedezeti pénzügyi rendszer máris besodort bennünket.

Jelenleg pillanatnyilag kíségitene ugyan a külföldi kölcsön bajainkból, azonban már csak a közel jövőnek szempontjából is ez azt jelenti, hogy a lyukat lyukkal tömködjük s nem akarjuk hinni, hogy ennek nyomában még nagyobb lyuk támad.

A másik kíségitő eszköz: az infláció. Ami a magyar nemzetet azonban elhatározásának kifejezése volna, hogy nem sóhajtozunk többé a külföldi segítségért, hanem a magyarok dacos elszántságával a magunk erejével akarunk rendet teremteni.

Ha Méltóságod egy kissé elmélyed a hányadrész aranyfedezeti pénzügyi rendszernek tárgyilagos vizsgálatába, bizonyosan megállapítja, hogy ez a pénzügyi rendszer csupán — fikció. Népmámítás. — a XX-ik század műveltségével szembeállítva: az emberiségnek egyik legnagyobb szügyene.

Ime! az 1924. évi V-ik törvényeinkünk kizárólag a Magyar Nemzeti Bank részvénytársaságra ruházta át a papírpénz kibocsátásának nemzeti felségjogát. Méltóságod, mint pénzügyi igazgató, bőlesen tudja, hogy a részvényesek csupán részvényeik névértékének erejéig felelősek a részvénytársaság tartozásaiért. A tartozásokért csak te a Nemzeti Bank Részvénytársaságnak egész pénzügyi politikájáért a részvényesek nem felelősek. Ki felelős tehát? Mert valakinek felelnie kell! Felelős mi vagyunk, mi, társadalom, mi, a nemzet. Felelünk hallgatagon azért, hogy mi szenvedjük a deflációt, a pénzhiányt, a rettentő következményeit: u. m. a forgalom megbénítását a fogyasztási képességnek, vagyis az árkeresésnek összehurcolódását, a vállalatok és magánháztartások leépítését, munka alkalmak megszüntetését, alkalmazottak elbocsátását, mesterséges módon szaporítását a munkanélkülieknek, akiknek eltartásáról aztán inasgádó és társadalmi jótékonyági akciók utján nekünk, társadalomnak kell gondoskodni. Meg sem kíséreltem a háztartást ért elvesztett házonnak számokkal kifejezését, azt Méltóságodra bízom. Csak megjegyzem, hogy a munkanélküliek eltartására összeszedett értékösszeg a nemzeti háztartásnak nyereség-vesztesség számláján — a már jelzett horribilis veszített haszon felül — mint tényleges kár jelentkezik.

Amit most elmondtam: mind a de-

Egy hírneves asztrológus tesz Önnek fényes ajánlatot. INGYEN

kíván küldeni Önnek a nagyszámú köszönőirat mellett Önt érdeklő különösen fontos közleményeket. Szerencsés, boldog, eredményes lesz-e az ÖN JÖVŐJE? Vajjon siker kísér-e Önt szerelmében, házasságában, vállalkozásaiban, terveiben, kívánságaiban, valamint más fontos kérdésekben, melyekre nézve csak az asztrológia adhat felvilágosítást.

Vajjon jó csillag alatt születeti-e?

A hírneves asztrológus, akinek asztrológiai tanulmányai és tanácsai a világ minden részéből a sokezer köszönőirat egész áradatát hívták elő, fogja Önnek, ha lakáscímét és születési adatait közli, a páratlanul álló módszere alapján az Ön életének és jövődjének asztrológiai analysisét küldeni, amely mellett személyes tanácsokat és útbaigazításokat is tartalmaz, melyek nem csak megelégedését, hanem lelkesedését is elő fogják idézni. Az ő személyes tanácsai hatalmasat adnak, hogy életfolyását szerencsés irányba változtassa. Schrank Károly úr Bécsből írja: Röviden összefoglalva, Önről, mint asztrológusról csak ezeket írhatom: „Az Ön horoszkoptanulmányja exakt tudományos alapon épül, alaposság, intuíció, zsenialitás, mély tudás és tökéletes uralma az anyag fölött teszi Önt elsőosztályú asztrológussá.” Tehát saját érdekében, anélkül, hogy csak egy percet is késlekednék, azonnal rendelje meg Ernst Oskar Fluss, Akadémiker, Wien, III., Untere Viaduktgasse 57/10 Abt. N. 1. ingyen prospektusát, közölve pontos címét és születési adatait.

flációs politikának okszerű és el nem vitatható következménye. És ha mindezek felül utalok a föld- és házbirtok, termény- és állatáraknak példátlan csökkenésére, akkor Méltóságod is bizonyára megállapítja, hogy a Nemzeti Banknak deflációs politikája (és a hányadrész aranyfedezeti pénzügyi rendszer) a nemzeti tőke vagyonnak pusztulására vezet.

Azonban állapítsa meg Méltóságod azt, hogy vajjon az aranyfedezeti pénzügyi rendszerben ez a deflációs politika hozott-e eredményt? Az aranypengő rendelet egymagában is cáfolhatatlan bizonyítéka annak, hogy sem aranyfedezeti rendszer, sem deflációs politika az okozott károkat és szenvedéseket némi ellenszolgáltatásával még ezt az egyetlen eredményt: a valuta védelmét sem biztosítja. Miért tartunk fenn tehát egy ilyen szervezetű, a hivatásának megfelelni képtelen intézményt? Holott deflációs politikájának minden káros következményén felül kamat-politikájával egyenesen csontjainkból szívattyyuzza a velőt!

Méltóságod elől jelzett felszólalásában a nemzeti háztartásnak közszükséglete által követelt bankjegymennyiségnek kibocsátását követelte.

Miért nincs pénz? című közleményemben, Bankpolitika és Nemzetpolitika című könyvemben mindig a Nemzeti Banknak kimutatásaira hivatkozással számszerűleg bizonyítottam azt, hogy sohasem meríti ki bankjegykibocsátási jogát. És ha ezt monopoliumos jognak tekintjük, akkor visszaél a nemzet által ruházott joggal, ha pedig ez kötelesség, akkor annak teljesítését meg tagadja.

Méltóságod felszólalása jogossá-

gának igazolására hivatkozom a Magyar Nemzeti Banknak legutolsó — 1931. szeptember 7-iki kimutatására.

E kimutatás szerint a papírpengő fedezetül csupán az érc, a valuta és deviza készletnek összesen 122.111.017 pengő értékét veszem számításom alapjául; ezt az értékösszeget a törvény szerinti 24 százalékos fedezetmennyiségnek tekintve, — a törvény alapján kibocsátható papírpengő mennyiség: 508.800.000 pengő, a szeptember 7-iki kimutatás szerint pedig ezen a részen kibocsátva volt 393.207.450 pengő. Tehát még a mostani elesettségekben is részszatartott 115.592.550 pengőt, majdnem annyit, mint amennyit az annyi kárváriát járt ötmillió font külföldi kölcsön eredményezett. Pedig, és ezt Méltóságod, mint pénzügyi igazgató bizonyíthatja, hogy annak a 393.207.450 pengőnek legalább a feléreze külföldön nyargal, illetőleg a belföldi pénzügyi politikák a állam pénztárak trezorjaiban hever és a legjobb esetben ha a felerész forog a 8 és félmillió forogásból álló magyar társadalomnak kezén.

Méltóságos kormányfőtanácsos ur! A kutya itt, a hányadrész aranyfedezeti pénzügyi rendszerben és a Magyar Nemzeti Banknak deflációs pénzügyi politikájában van a teteme. Jelen nyílt levelemmel a nyilvánosság előtt sarkallom Méltóságodat arra, hogy elhagyott indítványának szerezzen érvényt. Mert bizonyos, hogy ha a Magyar Nemzeti Bank csak a törvény korlátain belül folytatja a bankjegykibocsátást, — még az inflációtól is messze maradunk, amitől való félelem és remegést, ismétlem, hisztériás babonának nyilvánítom.

Hogy miért? majd másik alkalommal megírom.

Indítványáért fogadja elismerésemet és vagyok Méltóságodnak

Debrecen, 1931 szeptember 12.
kiváló tisztelettel
kész szolgálja:
Dr. Varga Lajos,
ügyvéd.

Felhívás. Ó-tengerit keresünk megvételre.

Ajánlatokat
HAJNAL-UTCA 4. SZÁM ALÁ
A M. KIR. ÁLLAMRENDÉSZETI
SZERVEK
DEBRECENI ELELMISZER
ÜZEMÉHEZ
kérjük beadni.

Iskolaruhát

fiu- és férföltönyt
olcsón

Plattner Sándor üzletében

Piac ucca 61 alatt vásárolhat.

Takarékosságra is.

A közigazgatási bizottság a magas egyházi adók ellen

Debrecen város közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén, melyet dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével tartott, szó esett a magas egyházi adókról is. Kóródy István pénzügyigazgató jelentése után Pásztor Ferenc föld birtokos szólalt fel és szóvá tette a református egyház által kivetett adó ügyét.

— A debreceni ref. egyháznak — mondja Pásztor Ferenc — megengedte a pénzügyminiszter, hogy a törzsadók (ház, föld és kereset-adó) után 15% egyházi adót vehet ki. Az egyház azonban e 15%-ot nemcsak a törzsadók, hanem a függvényadók (jövedelem és vagyoadó) után is kivetette és szedte, holott az utóbbi adók után csak rokkant ellátási adó szedhető.

Tavaly az egyháznak nagyobb deficitje támadt és erre 10% iskolai adót vetett ki, amelyet a régi módon a függvényadó után is szedett és 10% helyett 15—25 százalékot szedett be. Ezt a nagy egyházi adóemelést a mai súlyos gazdasági helyzetben már nem lehet elviselni. — Különösen sérelmezi, hogy a református egyháznál 11 féle adó után kell egyházi adót fizetni, a vagyon és jövedelmi adó nagysága szerint felmegy egészen 40%-ig, sőt egyes esetekben 75%-ig. Ez a teher elviselhetetlen, mert legjobban a ház és földtulajdonosokat sújtja, akik amugy is nagyon nehéz helyzetben vannak. — Arra kéri a pénzügyigazgatót, hogy csak 10, illetőleg 15%-ig szedjék be az egyházi adót, ameddig a miniszter engedélye szól.

A felszólalásra Kóródy pénzügyigazgató azonnal válaszolt: Az egyházak által kivetett iskolaadók nem tartoznak a pénzügyigazgatóság elé. Ez az egyház ügye és ezt

ő nem törölheti. Felekezeti iskolaadót annyit vehet ki az egyház, amennyit akar, azt a pénzügyigazgatóság köteles behajtani.

Zöld József h. polgármester: A felekezetek kulturális munkáját nagyra becsüli. Az egyházak adó kivétési joga még abból az időből származik, amikor az emberek teherbírók voltak. Ma már más világot élünk. Be kell látni, hogy a közönség nem bírja a minden megmondolás nélkül kivetett adóterheket. Hivatkozik arra is, hogy a város költségvetésében jelentékeny összeg van beállítva az egyház támogatására. Általában minden egyház, nemcsak a református egyház adó kivételére fel kellene hívni a kormány figyelmét, mert más felekezeteknél, így a zsidóknál is fennállanak a panaszok a nagy adók miatt. Ez utóbbiak különösen a bérház építése miatt állottak elő.

Kóródy István pénzügyigazgató ismét felszólal és kijelenti, hogy a miniszter rendelete folytán éppen ő gyűjti össze az iskolaadókra vonatkozó adatokat. Meg kell tehát várni, hogy milyen álláspont-ra helyezkedik majd a miniszter ebben az ügyben, ha az adatok bir tokában lesz. Nem lehet egy felekezetet sem külön kiemelni az adózás terén, mert mindegyik benne van ebben az ügyben.

Dr. Nagy István ragaszkodik ahhoz, hogy már most figyelmeztessék a kormányt a nagy egyházi adókra.

Bögel József dr. azt jegyzi meg, hogy a katolikus egyháznál csak hatféle adó után vetették ki az egyházi adót egészen husz százalékig.

Végül is a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz és felhívja a figyelmet a nagy egyházi adókra.

Szenzációs fordulat állott be az 1200 millió pengős örökösödési ügyben

Beszélgetés özv. Adler Sándornéval, aki a legjobban érdekelt fél a nagy örökségben. — A komoly tárgyalások szeptember folyamán kezdődnek Londonban.

Mintegy két hónappal ezelőtt részletesen hírt adtunk a szenzációs örökösödési ügyről, melynek középpontjában egy előkelő debreceni uriaszony, özv. Adler Sándorné áll. A közel 1200 millió pengős örökség D'Aquilár zsidó származású püspöktől származik, aki egyes leszármazott nélkül halt meg Angliában.

Adler Sándorné és testvérhátija, dr. Kazár Aladár pécsi főállatorvos vérszerinti rokonságban volt a nagy örökösödési ügyben. A vagyon a magyar Agulár-családok között fog fog szétosztani.

Munkatársunk tegnap otthonában felkereste özv. Adler Sándornét, aki az örökösödési ügyről a következőket mondotta:

— Dr. Vámbéri Rusztem, az örökösök megbízott ügyvédje, aki a tárgyalásokat már Londonban meg kezdte, bizik abban, hogy az örökösödési ügy részben a Magyarországra kerül. Az ügyben a komoly nagy tárgyalások Londonban szeptember folyamán kezdődnek meg. Az örökösödési részint értékpapirokban, részint államjegyekben fekszik. Erre nézve Budapesten lakó unokatestvér-antól, dr. Békés Józsefnéől információt kértem.

— Az ő atyja, néhai Agulár Dávid, budapesti cipőgyáros, az örökösödési kath. püspököknek testvére volt.

Békésné elmondotta nekem, hogy főbbszőr érdeklődött Vámbéri Rusztemnél, aki megerősítette azt, hogy az angol kincstár elismert bennünket örökösöknek. A pénz megvan a pontos összeget azonban még nem tudja, de az bizonyos, hogy hatalmas összegről van szó. Az angol kincstár egyébként az új-ságokban pontosan közzélni fogja a pénz összegét, mivel egy része értékpapirokban és egy része államjegyekben fekszik.

Most már minden remény meg van arra, hogy ennek a hatalmas vagyonnak egy része Magyarországra kerül.

Dr. Békés Józsefné fia, dr. Békés Tibor budapesti rendőrkapitány személyesen fog részt venni a szeptemberi londoni tárgyalásokon.

Az előkelő uriaszony munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy amennyiben megkapja az örökséget, a kulturális intézményeket óhajtja támogatni, felekezeti különbség nélkül kívánja segíteni az egyházakat és egy szeretetházat fog létesíteni Debrecenben szegények, betegek és aggok részére.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhirűek!

Singer varrógép részvénytársaság.

DEBRECEN, PIAC U. 79. — TELEFON: 16—96.

A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek küldöttsége a pénzügyigazgatóságnál

Kóródy pénzügyigazgató megnyugtató kijelentése!

A folyvást romló gazdasági helyzet következtében az adóhátralékok rendkívül felgyűltek. Az 1930—31. költségvetési évről szóló zárszámadás szerint az adóhátralékok több, mint 200 millióra rúgnak. A közületek háztartása ennek következtében igen nehéz helyzetbe került és ez az az oka annak, hogy az adóhátralékok behajtása érdekében megindították a hátralékos adózók ellen a végrehajtási eljárást. Debrecenben is százzal bocsátották ki a záloglási és árverési hirdetményeket, éppen akkor, amikor az egész vonalon katasztrófálisan rossz a helyzet. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek ezt arra indította, hogy Kóródy István pénzügyigazgatót küldöttséggel keresse fel. A küldöttség vezetője Zelinger Ede kamarai alelnök volt; tagjai: Varjassy Imre ipartestületi elnök, Nagy József ipartestületi alelnök, Kontsek Géza, az OMKE fiók elnöke, Kardoss Gyula, a Kereskedő Társulat elnöke, Vadász Sándor, a fűszerkereskedők Egyesületének elnöke, végül dr. Diczig Alajos, kamarai h. titkár.

Zelinger Ede kamarai alelnök adta elő a kereskedelmi és ipari érdekeltség azon kérelmét, hogy a mai rettenetesen nehéz helyzetben a kereskedők és iparosok csaknem kivétel nélkül nem a fizetési készség, hanem a fizetési képesség hiányából vannak hátralékban. Nagyon jól tudja, hogy a törvényes szabályok értelmében generális fizetési haladékot adni nem lehet, mert az államnak, közületeknek megvannak a terhei, mégis azt kéri, hogy azokat a kérelmeket, melyek a kitűzött árverés felfüggesztését, fizetési haladékot, részletfizetési kedvezményt kérnek, a legmesszebbmenő jóindulattal bírálják el.

Varjassy Imre az ipartestület nevében hozzájárult az előterjesztett kérelemhez. Ismertette az ipartestület eljárásának állásfoglalását. Pár szóval esettelle az iparosság szomorú helyzetét. Megértést kért.

Kontsek Géza, mint az OMKE fiók elnöke, Vadász Sándor, mint a fűszerkereskedők vezetője szólt a kérdéshez s kérte, hogy a részletfizetési engedélyeknél olyan részleteket állapítsanak meg, hogy a részlet megfizethető legyen.

Kóródy István pénzügyigazgató megrököszönte, hogy az érdekeltség

képviselői őt bizalommal felkeresték. Kijelentette, hogy általánosan, külön kérelem nélkül fizetési haladékot nem adhat, mert ezt a törvény tiltja. Tudatában van a rendkívül nehéz helyzetnek, éppen ezért különös gonddal fog arra vigyázni, hogy bármilyen súlyos is a helyzet és nagyok a terhek, a nyugalom fel ne boruljon. Minden indokolt halasztási vagy részletfizetési kérelmet a leg gondosabban megvizsgálják a városi adóhivatali tisztviselők, akik tisztüket a legbecsületesebben betöltik. Ha a kérelmet másodfokon elutasítanak még akkor is a harmadfokú döntésig birtokba belülséget biztosít. Kéri, hogy az állami és a városi háztartás nehéz helyzetére tekintettel, bármily csekély összeg legyen is, de aki teljesíteni tud, az fizessen. Az iparosság és a kereskedő világ nehéz helyzetét ismeri s kéri, hogy kívánságaikkal bizalommal keressék fel.

A küldöttség megnyugodva vette tudomásul a pénzügyigazgató ur felvilágosítását.

Ha valakinek felvilágosításra van szüksége, forduljon érdekképviseletének irodájához.

Közérdekű levelek

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Olvastam az újságban, hogyan fogadta az egri közönség és a kritika a Csokonai-színház új primadonnájának bemutatkozását. Anélkül, hogy állást foglalnék ebben a kérdésben, csupán csak annyit jegyzek meg, hogy mi azért ma is nagy szeretettel és rajongással gondolunk feledhetetlen paszirtánkra, Timár Ilára, akinek minden alakítása az emlékeztetőnkben él. Nem tudjuk, olvasni fogja-e ezeket a sorokat a körünkből eltávozott kiváló primadonna, aki ebben a szezonban más városokban arat majd emlékezetes sikereket, annyi azonban bizonyos, hogy mi mindig visszavárjuk őt.

A közlésért fogadja mélyen tisztelt Szerkesztő Ur hálás köszönetemet.

Egy egri olvasó.

—oooOooo—

Baltazár Dezső szülőházánál

Magyar sziveknek boldog öröme
Ömöljön versbe, ünneplőn zengve,
Hogy itt e házban született nekünk
Nagyjövős gyermek, hirszerző zsenge.
Sudárba szökken magasba törve,
Vitte az ősök szent hiedelme,
Egi zsarátnok égett a lelkén:
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

Szülei háznak, családi körnek
Arany derűje érlelte nagyvá
S hőse edzette később az élet,
Cherubi szárnyakat színt hite ad vá.
Ifju szívvel délibáb játszik,
Dalol, mint Dávid, hárfát pengetve,
Remény tüzei munkára, harcra:
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

Munka és küzdés lett az eleme,
Férfiu-erőt végzett munka mér,
Többől még többre vitte buzgalma
S nőtt a homlokán tövis és babér.
Fegyvere kettő: a toll s az íge,
Szipta a tüzet, hangját emelve,
Messziről kél már hite visszhangja.
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

Táborba gyűjti ezer pásztorát
Bástyáiról a magyar Sionnak:
Hinni és merni! szolgák, testvérek
Igy lesz miénk az új magyar holnap!
Rang és hatalom kit se rettentse,
Lélek, igazság kit ne tüzelne?
Bontsuk ki zászlónk s rajta a jelszó:
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

Próbáltatások nehéz idején
Száll a lobogó győzelmei felé
S fejedelmé nő fel a pásztor,
Ti a Bibliát égre emel.
Vértengeren is szivárványt lát Ő,
Lélek tüztől fényesült elme,
Ha világ reng is, ő szentül hiszi:
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

S elszáll felette hatvan esztendő,
Mint fényes álmok köcsög-csapata,
Pajzsza a vezér az eszmék harcán
Áll rendületlen, sokszor egymaga.
De most mögötte zajlik a tábor
Éljen a vezér! — harsan ma zengve
S égre lóg fel az íge fénye:
— *Elég nekem az Isten kegyelme!*

Dr. HEGYALJAI KISS GÉZA.

A debreceni írók és művészek a vidéki decentralizációért

A debreceni írók és művészek
ujabb megmozdulásáról adhatunk
hirt olvasóinknak. Terv szerint
irodalmi törzsszaktal alakul az Új-
ságró Klubban, mely egy táborba
igyekszik tömöríteni Debrecen
íróit, festőit, szobrászait, a zene-
művészeket és iparművészeket. Az
irodalmi törzsszaktal keretébe tar-
toznának ezeken kívül a színészek
közül azok, akik lelkesedni tud-
nak a magasabbrendű művésze-
tért és irodalomért és természetesen
a művészetek támogatói, barátai.

Az irodalmi törzsszaktal minden
tehetséget szívesen lát és tárt ka-
rokkal vár. Célja társadalmilag
összehozni a debreceni művésze-
ket, hogy egymást megismerve,
gondolataikat kicserélve, egymást
támogathassák. Ahoz, hogy valaki
az irodalmi törzsszaktalhoz leülhes-
sen, nem kívánatik más kellék,
csak jó magyar érzés és tehetség.
Semmi más szempont nem számít.
Lehet az illető bármilyen társadal-
mi állású, öreg vagy fiatal, állhat
háta mögött hosszú művészi mult,
vagy lehet egészen kezdő — ha te-

hetséges, szívesen látott és megbec-
sült tagja lesz a törzsszaktalnak.
Messzebbmenő cél minden évben
legalább egy irodalmi matinének
megrendezése, a karácsonyi könyv
piacra egy-egy Almanach kiadása,
esetleg tárlatok, hangversenyek
rendezése, irodalmi és művészeti
kapcsolatok kiépítése stb.

Az akció kezdeményezője Be-

nyovszky Pál és Harsányi László,
akik a belépésre felszólító körleve-
letet már nagyrészt szétküldötték
s már eddig is sokan jelentkeztek.
Ezuton is felszólítjuk az érdeklődő
ket, akik véletlenül körlevelet
nem kaptak, jelentkezzenek írás-
ban vagy személyesen a »Debre-
czen« szerkesztőségében.

Itatás közben a kutba zuhant és belefűt egy disznópásztor

A debreceni törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt
kétszáz pengőre ítélte egy gazdasági ispánt.

Oláh János disznópásztor a mult év
augusztus hó 31-én, a Hajdúhadház
közeli Cserépes-birtokon a
disznókat itatta. Itatás közben a
disznópásztor véletlenül megcsuszott
és belezuhant a korlátnélküli gémes-
kútba és belefűt. A vizsgálat meg-
állapította, hogy a disznópásztor ha-
láláért egyedül Jóna Ignác és
Lengyel Zsigmond ispánokat terheli a
felelősség, akik a kútat nem kerítették
körül. A két ispán ellen gondat-
lanságból okozott emberölés vétségé
címén megindult a büntető eljárás.

Az ügyet tegnap délelőtti tárgyalta
a debreceni kir. törvényszéken Rézler

Ervin tanácselnök büntetőtanácsa. Az
ispánok tagadták bűnösségüket, s
egyik a másikra toltta a felelősséget.
Jóna határozottan állította, hogy a
kútat Lengyelnek kellett volna körül-
keríteni, viszont Lengyel pedig azt
vallotta, hogy a kút körülkerítéséről
Jónának kellett volna gondoskodni.

A tanú kihallgatások után a bíróság
Jónap Ignácot gondatlanságból
okozott emberölés vétségében mondta
ki bűnösnek és ezért kétszáz pengő
pénzbüntetésre ítélte. Lengyel Zsig-
mondot az ellene emelt vád és annak
következményei alól, felmentette.

Káryavárként omlott össze Belize város

London, szept. 12. A hondurasi
tájfunkatásztrófa következtében
fél óra múlva egész Belize városa,
amely velencei mintára, cölöpökre
épült, káryavárként omlott össze.
A halottak száma Belize városában
meghaladja az ötszázat. A kár
több, mint 2 millió dollár.

London, szept. 12. A brit-hondu-
rasi orkátkatásztrófáról szóló je-
lentések szerint a veszteség-
lajstrom állandóan növekszik. Az
orkán Belize városnak nagyobb-
részt fából épült házait teljesen
rombadöntötte. A halottak száma

400, a sebesültek többszáz, a lakos-
ság túlnyomó része hajléktalan.
Az orkánt szökőár követte, úgy,
hogy a várost ma 9 láb mély víz
borítja. Egy angol aknahalászahajó
élelmi- és orvosszerekkel a ka-
tasztrófa színhelyére sietett. Hoo-
ver elnök intézkedett, hogy ameri-
kai hajókat és vöröskereszt misz-
siót küldjenek a szerencsétlenek
segítségére. Porto-Ricot is érintette
az orkán, amelynek fővárosában
San Juanban, száz házat romba-
döntött.

Aki Pécsről Debrecenig gyalog tette még az utat

Még a nyár elején történt, hogy a
rendőrség őrizetbe vett egy debre-
ceni kertészegéret, névszerint Bota
Józsefet, akiről később kiderült,
hogy több kerékpárt lopott el. Az
őrizetbevitel is biciklilopás közben
történt, Bota ugyanis a Széchenyi
uccán éppen el akart karikázni egy
gazdátlan biciklivel, amikor a tu-
rajdonos, egy kereskedő észrevette a
dolgát és rendőrért kiáltott. Az elő-
került rendőr aztán elfogta Botát,
aki ellon megindították az eljárást.

A kihallgatás alkalmával azután
nyilvánosságra került Bota József
egész életének regénye. Megismer-
kedett egy igen szép leánnyal, Kuz-
micska Máriával, akit feleségül is
vett. — Egy ideig boldogan éltek
együtt, de a 22 éves fiatal asszony
egy szép napon ott hagyta férjét. —
Elszökött az egyik barátjával.

Bota nagyon szívére vette az asz-
zony szökését s elhatározta, hogy
felkutatja. Lopott egy biciklit és el-
ment a Nyírségbe az asszony után.
A kutatás azonban eredménytelen
volt s ekkor ismét visszajött Debre-
czenbe, ahol arról értesült, hogy a fe-
lesége Békésbárára távozott. Ek-
kor ismét utána akart menni. A Szé-
chenyi uccán észrevett egy gazdát-
lan kerékpárt s úgy gondolta, hogy
majd elkarikázza rajta Békésbá-
rára. Itt történt azután, hogy a ren-
dőrség őrizetbe vette Botát.
Ezalatt Kuzmicska Mária az ud-

varlójával nagy utat járt be, míg
végre egyedül visszaérkezett Debre-
czenbe, ahol felismerték s egyelőre őt
is őrizetbe helyezték. A kihallgatás
alkalmával Botáné Kuzmicska Má-
ria elmondta, hogy az udvarlójával
csaknem az egész eszék Délmagyar
országot bevándoroltak. Voltak Sze-
gedben, Pécsen, majd a férfi átment
Tolnába, ő pedig ugyancsak gyalog
elindult Pécsről Debrecen felé. El-
mondta továbbá, hogy az országutak
tele vannak vándorlókival, kik egyik
helyről a másikra mennek. Sokszor
50-60 emberből álló csoportok vándor-
oltak az országutakon s alig voltak
egy helyen pár napig, már tovább
folytatták utjukat új munkahely
felé.

Parcellázásra

Földbirtok: Ondódon 120 hold, vá-
ros alatt 30 hold 5 évi részletfizetésre.

Házhelyek: Simonyi, Vilmos császár,
Poroszlav, Lázár, Onossai, Böszörmé-
nyi, Létai, Széchenyi uccákban. Ked-
vező fizetés mellett.

Parcellázásra felvilágosít: Debre-
czeny mérnök, Piac ucca 10. délután
2-5-ig.

Hírek a megszállott magyar területről

Románia közállapota és a for-
radalom. Az Avarescu kormány
volt külügyminisztere, Goga Ok-
távián rendkívül éles nyilatkozat-
ban itéli meg Románia helyzetét.
Goga így ír: »Románia helyzetét
súlyosabbnak látom, mint bármi-
kor. Közéletünk a forradalom
előtti mozgalmak szokásos jelleg-
zetességeit mutatja s minden jel
szerint nagy vajadások és megráz-
kódthatások küszöbére érkezünk.
A hajók főoka nem annyira anya-
gi leromlottságunk; hiszen az
egész kontinens beteg, sőt mivel
agrárállam vagyunk, pillanatnyi-
lag nem fenyeget az éhínség ré-
me. Azonban lelkileg a siralmas
szétesés állapotában vagyunk. A
tömegek elvesztették bizalmukat s
anarchizálódtak. A tekintély elve
minden vonalon lezüllött. Ami pe-
dig a speciális erdélyi helyzetet il-
leti, ott egy különleges helyi for-
rongás van, amely kiélezi az Er-
dély és Regát közötti ellentétet. A
nép valami világfelfordulást vár
s ebben keresi a megváltást.

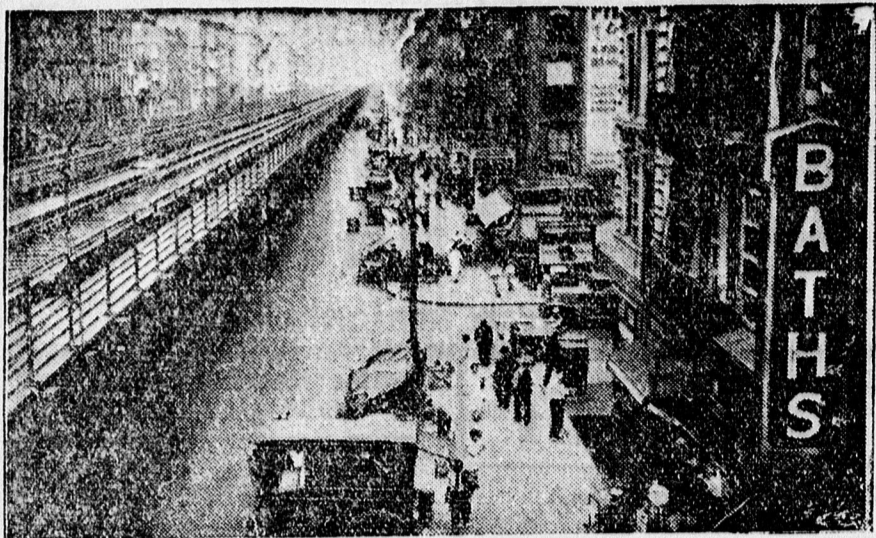
Százezer leu vám egy holttestre.
Bocu volt miniszter panamáival
kapcsolatban Boleantu volt prefek-
tus Versecen agyonlőtte magát. —
Holttestét hazaszállították a ro-
mán megszállás alatti területre,
hogy hazai földben temessék el. A
szerbek a határon a holttestre
százezer leunek megfelelő vámot
vetettek ki. A szerb-román barát-
ságnak ilyen formában való doku-
mentálása mélyesleges megbotrán-
kozást keltett a délvívidéken.

Botrányos intézkedés egy ma-
gyar kaszinó ellen. A csiksomlyói
magyar kaszinó erőszakos bezárá-
sát tárgyalják az erdélyi magyar
lapok. A kaszinó működési enge-
délye bekeretezve lógott a kaszinó
helyiségében a főfalon. A közep-
napokban megjelent a közsé-
gyező egy csendőrszázados kísere-
tében lekasztotta a falról a mű-
ködési engedélyt, elkobozta s erre
kijelentette, hogy miután a kaszi-
nónak most ezután nincs műkö-
dési engedély, azt ezennel bezárja.

Massaryk londoni cseh követ ér-
dekes nyilatkozata. Massaryk János
Csehszlovákia londoni követe
Pozsonyban nyilatkozott egy ma-
gyar nyelvű lap részére. Massaryk
kijelentette, hogy Csehszlovákia
kötelessége, hogy a magyar ki-
sebség ne csak gazdaságilag, de
kulturálisan is otthon találja ma-
gát a köztársaságban. Nyilatkoza-
tában rámutatott arra, hogy Euró-
pa térképét csak békés uton lehet
megváltoztatni. A kis nemzetek
egymásra vannak utalva, össze
kell fogniok s éppen ezért nagy
örömet okozna neki — mondotta a
londoni cseh követ — ha a csehek
és magyarok végre megértének
egymást.

TÜNTETÉS BUDAPESTEN.

Budapest, szept. 12. Szombaton
este 9 óra tájban az Oktogon téren
egy 50-60 főnyi csoport verődött
össze és munkát, kenyeret kiáltás-
sal a Népszavát éltették. A rend-
őrök csakhamar közbeléptek és a
tüntető csoportot szétoszlatták. A
tüntetők közül hármat előállítottak.
Egy másik kisebb csoport az
Erzsébet körúton tüntetett, de ez a
tüntetés csak néhány percig tar-
tott. Egy tüntetőt a rendőrség elő-
állított. Mindkét tüntetés rövid
ideig artott és rombolás sehol sem
volt.

A newyorki magas vasút egy részlete.

Félművészet készül a newyorki Central parkban.

Uj menedékház

Szabó János földbirtokos, akit sokallan éles előrelátással áldott meg a Feremtő, legény maradt élete végéig. Így azután rámaradt és összekuporgatott vagyonával nem tudott mit tenni, mint a sors által szó- és akaratvesztésre ítelt embertársainak egy társas házat alapított, ahol életük végéig az elvonult viharok után (vagy özvegység esetén) meghuztatják magukat. Nosza felültem a vicinálisra s kihajtottam a furcsa faluba, hogy a még furább végrendelet homályos, de érdekes pontjait, intézkedéseit átélvezem.

A végrendelet utasítja a felügyelőbizottságot, hogy az alapítvány kamataiból épület emeltessék. Az épület homlokzatán három betű hirdesse az alapító szívének nemes jóságát. Az épületbe né mo teheti a lábát. Ha mégis csejnetne hebocsátásért nősemély, a kileső nyíláson mérges betűvel írt tábla jelenik meg »harapós a kutyá» felírással. Felveendő tíz hársnyos tenyerű szolgál, aki a bekerülő alanyokat mindennap hájjal kengeti...

Felveendő két mesemondó, aki a mult idők rémét elhessegeti és az ál-mában még most is küzködő szenvedőt harcias nótával altatja el.

Két pedagógus is alkalmazandó, kik magukba motyogó és a »majd megmondom neki» elvű kiegyensúlyozatlanokat iparkodnak bátorságra nevelni. Megszervezendő két szuggerátori állás, a szuggerátorok a véletlen edényzörgés, zaj, vagy az erősebb ajtónyitásra ágy alá buvókat, sarokba rogyókat, citerázó térdüket ebből az állapotból kigyógyítják.

Az étlapon nyulhus, jércéhus, bárányhus nem szerepelhet, de kakassült, vaddisznó sódar s Afrikából importált tigris és oroszlan tetemek frissítsék változatossá a menüt.

Ital tüzes, zamatos bor legyen, melyből addig ihat a menedékház lakója, míg harsányan elmeri dalolni azt a nótát, hogy: . . . féllábon várja az urát...

Felvételi kérvények a község előljáróságához adandók be s a feltételek valódiságának hitelességét személyesen is lehet igazolni (daganat, nyolc napon túl gyógyuló, házi eszközöktől származó sérülések, megrikított hajzat, stb., stb.), vagy elég két cimborra, esetleg a kerítés hasadékaán át leselkedő hideglelésre dermedt szomszédok. A feltételek érdekesebbje itt következik.

Felvehetők azok,

akik a foglalkozásukon kívül soha a ház kapuját át nem lépték ellenőrzés nélkül, akik a hivatásuk lefolyása után nem mertek megállni az utcákban rájuk köszönő barátokkal szót váltani.

Aki még szavazni is a család kísérelével megy, mint a cigány, ha a falusi bíró hivatja.

Akinek elsején ez a kinrim cseng a

fülébe: feleségem kicsi karja, minden pénzem kicsikarja.

Aki soha nem mert egy pohár sört meginni.

Aki, miután megnősült, leszokott a legény korában egyetlen szenvedélyének hirdetésit dohányzásról, vagy itókáról.

Aki »elvből» nem hord magánál egy fillért sem.

Akinek csak akkor hallják a hangját, ha vendég van a háznál.

Aki, ha kilép a kiskapun, széles mosolyra derül az arca.

Aki tudja, hogy befér-e az ágy alá, vagy nem.

Aki legtöbbet ezt a két szót mondta ki: jól van no...

Akinek a bajusza »ahogy te akarod» módon lefelé csüng.

Aki hálás lett volna azért, ha nagyot hall.

Aki, mikor esik is hazaszalad; nem baj, ha bõrig ázik is.

Akinek az érzéngés, az orkán dühöngése semmi.

A menedékházban ötven férőhely van.

Mire ez a pár sor megíródott, a jegyző, akivel időközben jóbarátságba lettem, tudósít, hogy az ötven helyre a megyéből 27,852 kérvény érkezett be.

Somorjai László.

Antiszemita zavargások Berlinben

Berlin, szept. 12. Szombaton este a Fogaldalmi templom közelében a nemzeti szocialisták antiszemita jelszavakat kiáltva vonultak végig az uccákon és a zsidó külsejű járókelőket megtámadták. A rendőrség mellékuccákba szoritotta a tüntetőket, akik közül tizenötöt le-

tartóztattak. A tüntető nemzeti szocialisták egyik csoportja bevonult a Reimann-féle vendéglőbe, bevették a nagy ablaktáblákat és több vendéget megvertek. Ez akció során összesen 30 tüntetőt tartóztattak le. Éjjel 11 óra tájban a rend ismét helyreállt.

A magyar óceánrepülők vidéki körutja

Szeptember 20-án Szegedre, októberben Debrecenbe jönnek.

Szeged, szept. 12. A Magyar Nemzeti Szövetség megbízottai bejelentették vitéz Szabó Géza dr. kulturtanácsnoknak, hogy Endresz György és Magyar Sándor óceánrepülők az »Igazságot Magyarországnak» nevű repülőgépen szeptember 20-án Szegedre érkeznek. A történelmi nevezetességű gépet a repülőtérre kiállítják. A magyar óceánrepülők előadást is tartanak a városháza közgyűlési termében. A két óceánrepülővel

együtt Szegedre érkezik Szalay Emil is.

Szegedről Makóra repülnek, a terv az, hogy október közepén sorra látogatják a magyar városokat így Debrecen is és a körrepülés bevételeből Londonba repülnek, — hogy Rothermere lordnak személyesen köszönjék meg a 10 ezer dolláros adományát.

Az óceánrepülők Szegeden a város vendégei lesznek.

Hogy vigyázzunk hallószervünkre

A fül, illetve a hallószerv egyik legfontosabb és leértékesebb szervünk, mert annak megbetegedése, vagy működésképtelenné válása esetén az ember elveszti egyik leg-több összeköttetését a külvilággal, ami megmérhetetlen veszteséget és kárt jelent az egyénre nézve.

Amit laikus nyelven fülnek nevezünk, azigen bonyolult szerkezet, amelynek látható része a fülkagyló, annak csak bemenetét képezi. Ennek folytatása a koponyacsontokba vájt töleszerű üreg, mely két válaszfal segítségével három rekeszre oszlik: a külső és kö-

zepső részt a dobhártya választja el egymástól. — amelynek rendeltetése a külső hallójáratba jutó hangrezgések felvétele és továbbítása a középső üregekben helyet foglaló hallócsontocskáknak, melyektől a belső üregekből kiinduló és az agyvelő hallóközpontjában végződő idegszálak veszik át a rezgéseket: a hangok milyenségében megfelelő idegingereket hozva tudomásunkra. A belső hallójáratban a hallóidegek felvevőkészülékei és az egyensúlyozó szerv foglalnak helyet. Utóbbi segítségével tudunk járni, állni és ülni. (Kisér-

leti állatokból, ha kioperálják ezt a szervet, azok nem tudnak többé lábra állni, elszedülnek és ha fel is állítják őket, eldülnek.)

A fül tisztántartása, megóvásának egyik legfőbb biztosítéka. Ez alatt azonban elsősorban az értendő, hogy minden idegen anyag bejutásától, — por, piszok bekerülésétől óvjuk azt. Ez főleg gyermekekre vonatkozik, akik nagy előszeretettel dugdosnak a fülükbe kavicsot, gombot stb., amikor könnyen megsérülhet a dobhártya, ami pedig gyakran süketiséget idéz elő. Ne mossuk a fül nyílását maró szappannal, mert ezzel többet árt-hatunk, mint használunk; a jól ki nem mosott szappan ugyanis kinzó viszkető bőrküütést, ekzemat okozhat. Leghelyesebb, ha fülünket (fülhagylót) ugyanúgy szappannal mossuk meg naponta, mint a nyakunkat, arcunkat stb., a fülnyílást pedig kis ujjunkra csavart nedves vagy száraz törülközővel töröljük ki.

Akinek füle viszket, az ne gyufával, hajtvél piszkálja, mert ezzel nagy bajt okozhat és a viszketőség nem szűnik meg, — hanem forduljon mielőbb orvoshoz, mert a füljárat bőrbetegségei igen fájdalmasak (pattanás, kelés stb.) és nagyon hosszadalmasak. Igyekezzünk tehát a baj kifejlődését megakadályozni.

Madonna napjára

*Hideg ősz szél fujdogál keletről,
Zöldelő fáknak hull a levele,
Elmult időknak édes álmát,
Szép virágos kertnek gyönyörű rózsáját
Elhervasztotta az ősz hideg szele.*

*A hullámos arany fűrtök, ha hófehérre
válnak,
Bűnbánóan megtér a szép Magdala;
A csodás szemek fénye megfakul,
A bájos arcon könnyre könnyre hull,
Felhangzik a szoltár bánatos dala.*

*A napsugár is fénytelen hideg lesz,
Nem lesz örömiünk, csak fájó bánatunk,
Ránk borul a tél fehér palástja,
Gyöngéd szerelmünk lilium virága
Elhervad, elhull, mielőtt meghalunk.*

ANONYMA.

Kimigayo

Japán nemzeti himnusz.
Fordította: PABLO LASZLÓ.

*Nyolcezer emberöltőn át
Uralkodjál Japán,
Fejlődj, amint a kicsi kő
Mely mohos, nagy sziklává nő
Az idők foluamán.*

Aki azért vállalt magára egy nagyszabású betörést, hogy hitelezőit leszerelje

Elfogták a Bethlen uccai betörés állítólagos tettesét, akiről azonban kiderült, hogy semmi köze a dologhoz.

Annak idején részletesen hírt adtunk arról a vakmerő betörés lopásról, mely a Bethlen uccán Török Árpád kataszteri mérnök és Csorba Károly gazdálkodó kárára történt. Ismeretlen tettes behatolt a Bethlen ucca 64. szám alatti lakásokba és azokat kifosztotta.

A károsultak feljelentésére a debreceni rendőrség széleskörű nyomozás folyamán a rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy Nagy Albert nevű fiatalember előtt olyan kijelentést tett, hogy a Bethlen uccai betörést ő követte el.

A detektívek ekkor nyomozást indítottak Nagy Albert után, aki azonban időközben eltűnt Debrecenből. Ez az eltűnés rendkívüli mértékben alátámasztotta azt a gyanút, hogy ő volt a tettes. Így azután a debreceni rendőrség körözlevelet adott ki a szökésben levő Nagy Albert ellen.

Néhány nappal ezelőtt a nagykiszéri rendőrség megkereste a debreceni rendőrkapitányságot, a melyben értesítette, hogy a betöré-

ses lopásért körözött Nagy Albertet sikerült elfogni. Az értesítés vétele után detektív ment le Nagykiszérra Nagy Albertért, akit hazaszállított Debrecenbe.

Itt a detektívek vallatás alá fogták az elcsipett szökevényt. És ekkor szenzációs fordulat történt. — Nagy Albert a kihallgatás alkalmával elmondotta, hogy neki semmi köze sincs a Bethlen uccai betöréshez. Az igaz, hogy ő többek előtt magára vállalta a dolgot, de ezt csak azért tette, mert néhány ismerősének tartozott a hitelezőit akarta leszerelni és megnyugtani azzal a kijelentésével, hogy most már lesz pénz a zsákmányból.

Miután Nagy Albert vallomása teljesen hitelt érdemlő volt s alibit is tudott igazolni, a rendőrség kénytelen volt megszüntetni ellene a betörés lopásért az eljárást. — Sorsát azonban így sem kerülte el az élénk fantáziájú fiatalember. — Az államrendőrség ugyanis közveszélyes munkakerülésért és csavarásért 14 napi elzárásra ítélte.

Miért?...

Reggelenként, ha sétámra elindulok, rendszeren eldefilirozok a hősi halottak sírjai előtt... Ezeröttszáz katonát fekszik és nyugszik itt szorosán egymás közelében. — Gyalogos, huszár és tüzér, tiszt és közlegény. A sapkámhoz nyulok, leveszem azt és míg egy-egy nevet elolvasok, míg sírjaik fölött a virágokat végigjutok... ezeröttszáz katonát áll glédába előttem, köszöntenek, baráti jóbót adnak... aztán eltűnnek és én is ballagok tovább... Mégis hűvös szél lobogtatja galléromat, melyet, hogy szorosabban fonjak, visszapillantok... És ekkor észreveszem, hogy nem vagyok egyedül... Valaki szorosán a nyomomba van és kisér szakkadatlan...

Kisérőm örökös feketeruhát visel, nyáron úgy, mint télen s fekete alakja a napfényben, avagy a fehéren csillogó havon fájó érzéseket ébreszt bennem. Mint egy örökös kérdés jár nyomomban, suttogó hangja a kora reggeli szélben most is fülemben csapódik: — »Miért?«

Miért kellett az itt nyugvó ezeröttszáz katonának és közelben és messze távolban annyi százezrenek meghalnia? Miért?

De olyan nagy a temető. Nyugosznak itt mások is. Ifjak és vénnek, szegények és gazdagok, az élet mértékai szerint!

S az utitárs ezek mellett elhaladva is kérni, csak kérni: Miért?

Bosszus vagyok és kifelé kanyarodom... Ki az élők táborába. — Búgnak a repülő a levegőben, zakatol a vonat előttem, robog az autó mögöttem, futnak és rohannak az emberek mellett. Miért?

Gond ül az arcomon, bágyadt a fény a szemekben, panasz és szitok a nyelveken, kesernyés vonás az ajkamon... gyűrött a ruha, fáradt a mozdulat, dohos a levegő és beborul az ég és hideg a napfény. Miért?

Kezdődik a munka! Egyforma és mégis fárasztó, sablon és örökös ismétlődése a régi és megunt dolgoknak, lélekölés... hogy ke-

nyér legyen nekem és otthon mindenki, hogy a napot éjszaka követhesse, aztán újból minden előlőről kezdődhessek! Miért?

Mögöttem a kisérő fekete árnyék, mely mellém szegődött, soha el nem hagy és minden dologra felteszi izgató és cinikus kérdését: Miért?!

S esténként, ha a munkámat abba hagyom s az alkonyat sötétbe olvad, ha a test fáradt, de a lelki erő elvész sötétre készítek, újra elindulok...

S ha az éj sötétje ölel is körül, ha fűt csillagok bágyadt fénye világít, vagy felhők nehezednek is a földre... vissza-vissza tekintve... Kisérőm nem látom, elmaradt, — nyoma veszett... S az utcák során száz és száz láng gyűl, ablakokból meleg fény szűrődik utamra... Zene hangzik az otthonokból; a siető fáradt emberek megbékélnek tünnek fel szememben, az autók finoman, lágyan surranak el mellettem, hancurozó gyerekek füttyszava csapódik fülemben, békés emberek elemozsiával sietnek haza, szerelmes párok szomjasan tünnek tova...

Fiatal katonák boldogan rohannak, büszkén szalutálnak, fáradt s csonka akácok is dalt és illatot lehelnek, asszonyok nevetnek, jókedű ivók kacagnak; haza és otthonról sétáló családok tipegnek és adomáznak... Leveszem a sapkámot és fejemet az esti szél simogatja. Talán hűvös is van, mégis melegem és életörömmel szaladok a szaladók, nevetek a nevetőkkel és várom a színes álmokat és azok valóra váltóját: egy ismeretlen, messze, de biztató holnapot... egy ismeretlen... pirosbetűs, szent és nagy ünnepnapot! Miért?!

Buchwald A.

NE JAVITTASSA MEG

SZONYEGEIT

míg nem győződik meg a szakszerű munkámról és olcsó áraitól.

Tűtündján Pál

perzsaszőnyegjavító, Szent-Anna-u. 23.

HAVAS

Bádogos-utca 1.

értesíti a vásárlóközönséget, hogy

1000 drb
iskolatáska érkezett

melyet teljesen

ingylen ajándékba ad

a G. F. B.

jobb minőségű harisnyákhoz.

Igyekezzen mindenki ezen ritka alkalmat kihasználni mielőbb, mert ezen csekély készlet csak rövid ideig tart.

Ezen akciómmal kapcsolatban

nagy őszi

saisonnyitó vásárt

rendezek

mélyen leszállított propaganda-árakkal.

Saját érdekében kérek mindenkit, hogy kirakataimat megfigyelni szíveskedjen.

HAVAS

harisnya-, kesztyű- és kötöttáru-specialista

Bádogos-utca 1.

ELSŐHETI MŰSOR.

17-én, csütörtökön: *Bizánc*. (Megnyitó diszeldadás. »Standard« műsor I. Bérletszünet.)

18-án, péntek: *Lili*. (Sz. Palkós Irma és Márkus Lajos bemutatkozása. Bérletszünet.)

19-én, szombaton: *Ballerina*. (Operett premier. Az új operette együttes bemutatkozása. Bérletszünet.)

20-án, vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárakkal: *Tatárjárás*. (Délutáni bérlet I.)

20-án, vasárnap este: *Ballerina*. (Bérletszünet.)

21-én, hétfőn: *Ballerina*. (A. 1. bérlet.)

22-én, kedden: *Meddig fogsz szeretni?* (Ujdonság, bemutató. Bérletszünet.)

23-án, szerdán: *Ballerina*. B. 1. bérlet.)

24-én, csütörtökön: *Meddig fogsz szeretni?* (Bérletszünet.)

25-én, pénteken: *Ballerina*. (C. 1. bérlet.)

Az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

A fent hirdetett összes előadások jegyelt már hétfőtől árusítja a színházi pénztár délelőtt 10—1-ig és délután 5—7-ig.

A megnyitó diszeldadás *Herczeg*

Ferenc klasszikus értékű történelmi drámája, a *Bizánc* kerül színre, *Thuróczy Gyula* rendezése mellett, amelyben az új prózai társulat mutatkozik be.

—000000—

Szeptember hó 18-án, pénteken a nagyszerű és kiváló muzsikájú híres operett repriizben, a *Lili*-ben mutatkozik be Sz. Palkós Irma, az új primadonna és Márkus Lajos, az új bonvivan.

—000000—

Sok pénzt takart meg, mert rendkívüli kedvezményeket kap, ha bérletet vált a Csokonai-színházban. A, B, C bérlet hétfő vagy szerda, vagy péntek napokra. Szélsőbérlet tetszésszerinti napra és előadásra. Csak bemutató (premier) előadásokra szóló bérlet. Vasárnap és ünnepnap délutáni előadásokra szóló bérlet. A napi helyárakból 20 százaléktól 35 százalékig terjedő kedvezménnyel.

—000000—

A színház igazgatósága felkéri az igen tisztelt volt bérletket, hogy régi helyeik fenntartásáról most már sürgősen nyilatkoznai szíveskedjenek a színház titkári hivatalában, hol ugya régi, mint az új bérletek naponta délután 4—8-ig jegyezhetők.

A Csokonai-színház igazgatósága keres 4—6 éves gyermekeket a *Ballerina* című operett előadásaira. Jelentkezni lehet délután 4—8-ig a titkári hivatalban.

A vikingek ősi városában

Az első nap rekkenő melegsége után hűvös, esős reggelre ébredünk. A fedélzetet hideg északi szél seprí végig és a korlátok melletti részt esővel paskolja be. Norvégiában vagyunk!

A hölgyek, akik előző napon még lenge nyári ruhában korzóztak a fedélzeten, most kabátot huztak. Előkerültek a plédék és a fekvőszékekben bebugyolálták magukat az utasok.

Most már a nyílt tengeren haladunk. Sehöl szárazföld, mindenfelől a mérhetetlen víztömeg. A szeles időhöz képest a tenger aránylag jól viselkedik, csak itt-ott borzolódnak a hullámok.

A tengeri levegő étvágyat hoz; az utasok az éttermekben szörnyű pusztítást visznek véghez. Ebédközben megjelenik a Bamberger utazási iroda embere és bejelenti, hogy másnap Bergenben milyen autókirándulást rendeznek. Németül mondja el mondókáját, majd franciául. A nacionalista franciáknak ez szörnyen jól esik és zajosan megtapsolják a szónokot.

Ebéd után a pompás napsütésben mindenki a fedélzeten van. A fekvőszékek jóformán minden helyet elfoglalnak, a sétálóknak alig jut valami a fedélzetről. Pedig sokan nem telepednek le; azt tartják, hogy a tengeri betegség legjobb ellenszere a gyors séta és miután a hullámokat erősebb szél kezdi emelgetni, fel és alá rohannak a fedélzeten. A hangulat azonban változatlanul pompás.

Itt ülök a dolgozószoba egyik íróasztalánál. Balra tőlem a könyvtár tölgyfaszekrényei sorakoznak, jobbra, ha az ablakon kitekintek, a végtelen tengeren pihen meg tekintetem. A szalomban játszik a zenekar és egy bécsi valcer hangjai szűrődnek felém. Ideális környezet cikkirásra!

Vacsoraidőre a távolban szárazföld látszik. Norvégia partjainak első nyulványai. Vacsora közben a kapitány szócsövön közli, hogy elértük Norvégiát. Rögtön ezután felemelkedik egy norvég ur és üdvözlő a társaságot abból az alkalomból, hogy hazájába értek. Harsány taps a jutalma.

Vacsora után mindenki a fedélzetre siet. A hajó a partok mellett halad. Most hagytuk el a Stavanger fjordot. Apró norvég házakból fény szűrődik ki; a homályos világításban ki lehet venni a nagy hajót. Azután lassankint kiürül a fedélzet. Az idősebbek a szalombokba vonulnak, a fiatalok táncra perüdülnek. Szinte a reggelbe nyulnak a mulatság és mire a rövid álomból felébrednek, a kabin ablakán keresztül már felém világlanak Bergen fehér házai.

Nyolc és félezer kilométeres hajóntunk első állomása Bergen. A 100.000 lakosu város ma Dél-Norvégia hajózási és kereskedelmi központja. Több mint ezer évvel ezelőtt innen keltek utra a vikingek távoli országok felé és körülbelül abban az időben, mikor Szent István keresztény állammá tette Magyarországot, a messze országot járt norvég

ÉSZAK EUROPÁN KERESZTÜL A SARKVIDÉKIG

IRTA ÉS FÉNYKÉPEZTE ~ Dr. NYIRI LÁSZLÓ.

gek ugyancsak keresztény xallást ültettek a pogányság helyébe.

A XV. században Bergen a Hanza szövetség centruma volt. Itt volt a »Német hid és a 16 udvar«, a Hanza raktárai és itt voltak a Hanza főtisztviselői. Katonás fegyelem uralkodott soraikban; nősülők nem volt szabad. Mikor azután a XVI. században a Hanza szövetség összeomlott, Bergen elvesztette addigi különös jelentőségét. Ma mint nagy kereskedőváros ismert; óriási halkereskedelme az egész kontinent és Amerikát behálózza.

Bergenben nem tudtam annyi időt szentelni a városnak, amennyit szerettem volna. Ugyyszólván minden időmet a »Nautilus-ügy«-nek szenteltem. Cseh újságíró kelléggámmal először azt hitük, hogy a Nautilus még itt találjuk, mikor azután megtudtuk, hogy két nappal ezelőtt továbbindult, a tengerészeti kikötő parancsnokát interjúvoltuk meg a Nautilusról. Azután Wilkins kapitány feleségét szeretnénk volna előkeríteni, majd hogy ez nem sikerült, a tengerelattjáró Bergenben hagyott kővé

szakácsát akartuk volna megcsípni. De egy jó cikkre való anyag mégis együtt volt, csak meg kellett írni.

Arról szó sem lehetett, hogy kézzel írjam meg, erre nem volt idő. Tehát írógépet kell keríteni! Kaptam magam, bementem a »Bergens Aftenbladet« szerkesztőségébe, bemutakoztam és megmagyarázva nekik a helyzetet, írógépet kértem. Újságírók voltak, megértették, hogy szeretném magamból kiadni a szencziót. Beültettek tehát egy szobába egy írógép elé és magamra hagytak. Norvég gép volt a és é betű nélkül, de mégis csak gép volt és a cikket rekord gyorsasággal lekopogtam. Odahaza a hideg rázhaltta a nyomdászokat a rettenetes helyfráson.

Igy azután mégis maradt egy kis időm a város megnézésére. A hét hegygel körülvett Bergent nemcsak pompás fekvése teszi a világ egyik legszebb városává. Maga a város is rendkívül érdekes, benne a mult ölelkezik a jelenel. A kikötő körül terül el a régi negyed színes faházai, fantasztikus erkélyeivel, virágos kertjeivel. De amint

beljebb haladunk, már kőházak sorakoznak egymás mellett és a főtér 5-6 emeletes palotáival, pompás szállóival egyenesen világvárosi látványt nyújt.

A köépítkezésre való áttérés nem tisztán a modernizálódás következménye. Bergenben többször hatalmas tűzvész pusztított és a várost mindannyiszor újjá kellett építeni. 1916-ban volt az utolsó nagy tűzvész, azóta majdnem kizárólag kőházakat építettek. De amíg az új városrészt művészies kivitelű palotáival kap meg, addig Bergent a maga igazi valójában a régi negyedben találjuk meg, ahol halszag terjeng a levegőben, kékruhás, hatalmas termelű norvég matrózok kószálnak az utcákon és a színes faházak ablakaiban rózsák nyilnak. Itt van Bergen igazi arca, az egykori Hanza város valódi kéve. Milyen kár, hogy a fejlődés itt is lassankint el fogja törölni ezeket a festői szépségű negyedeket és talán pár évtized múlva csak néhány halászkunyhó fogja reprezentálni a vikingek egykori hatalmas városának régi külsejét.

(Folyt. köv.)

Ami biztos, biztos

Irta: Zágoni Kelemen.

Legutóbb ott jártam, ahol megjelenhetek meg: otthoni tájpon. — tanában csak a véletlen kegyéből. Nem otthon, csak ottankörül.

Hivatalos dolgom lévén megjelentem az egyik hivatalban is. Régen kedves ismerősök fogadtak, — mindenkit ismertem és mindenki ismert. Most udvariasan, de hidegen fogadják a köszönésem.

— Tessék leülni és várni! — mondja egyik új tisztviselő idegen, tört kiejtéssel.

Nézem az asztalokat, nézem a falakat. Minden a régi, csak éppen átigazították egy keveset a változott idők stílusához.

Régen is ott függött a király képe, ma is ott van. Csak a kép, az arc, a fej változott meg, no aztán a festés is más. Ezeket a ríktó színeket nem tudta volna megszokni a mi szemünk.

A butorok kopottak, régi jószágok. Itt csupán az változott, aki az egyes butorokat számantartja, kezeli.

Ennél az asztalnál valamikor göndör, szőkehajú, híres szép lány ült. Vajjon, hol, merre eszi a hazátlanság keserű kenyerét.

Ott ült szelíd esilögásu szemüve gével a főnök, aki a szolgálkkal szemben végtelenül finom tudott lenni, míg alantásai rettegtek tőle a — hivatalban. Hivatalon kívül áldott jó lélek volt, aki együtt sirt a sírókkal és együtt kacagott a kacagókkal. Ő ma szerencsésebb. — Nyolc éve már, hogy elköltözött oda, ahova egyszer mindenki megtér...

Ma mindenütt idegen, ismeretlen arcok fogadnak. Előirt udvariasággal fordulnak felém s én mégis úgy érzem, hogy bizonyos ellenségesség villog a tekintetük mögött.

De mit bánom én az ő villogó ellenségességüket. Én ma is itthon érzem magam s őket tartom

jövevényeknek, holott tőlük függ, hogy hány óráig maradhatok otthonon tájain.

Persze románul beszélnek.

Jönnek a magyarok s bizony ők is török a nyelvet, mert különben nem intézik el fontos ügyüket. A »külföldi«, mint én is, az más. Velem lehet, szabad magyarul is beszélni, míg otthon lévő testvéreim már nem élhetnek ezzel a születéssel járó joggal.

Soká kerül rám a sor, van alkalmam a figyelésre.

Kiválasztok magamnak egy kis embert. Bozontos hajú, ápolatlan arcu emberke, akire azt mondja az ember ezer fürdetés után is, hogy: ez bizonyosan nem mozdott egy hét óta.

Filléres nyakkendője, színes betétfolttal ékes öleső inge virít. — Nem régóta hordhat efféle urias holmit. Saccolgom magamban, hogy vajjon mi lehetett azelőtt az ipse. Nem tudok dűlőre jutni. Nem nézek ki belőle semmit. Most felelősségteljes állása van, sok hivatalos pénz forog a kezén. Hja, változott idők.

A kis ember lázas, izzasztó munkában verejtékezik. Pénzt számol roppant fontoskodva. Nyálazza az újját, hüvelyk- és mutató újját és azzal szedi-veszi a piszkos, szakadt papírpénzeket. Valaki hozzálép és megszólítja, mire paprikásan mondja a kis ember:

— Ne bántsa, nem tudja, nem tudom magyar! — és rosszalólag csóválja a fejét és újra kezdi a számolást.

Minden megnyalozott bankó után mond egy számot románul.

Kezdi, végzi, miközben szürkévé gyilkolt zsebkendővel törli a homlokát, de vesztére, mert ezalatt eltéveszti a számolást és újra kell kezdeni.

Kezd érdekelni a kis ember vergődő munkássága.

Csodálkozom magamban, hogy honnan győzi nvállal az örökös újjnyalazást.

Sehogye »stimmel« a számolás.

A kis ember rosszalólag csóválja a fejét és halkán cuppogtat tik-kadt ajkával.

— Mikor lesz ennek a munkának vége? — kezdem szánni ezt a számoló fenomént, aki ebben a pereben újra kezdi a nehéz feladatot. En is számolok vele. Tizenkétezer-nyolcszáz leíról van szó. A kis embernek most se egyezik. Újra kezdi. Nekem ismét tizenkétezer-nyolcszáz, de ő keserű csalódással sóhajt és nyálazza az újját. Még legalább vigy tizszer. Szörnyű kín vonaglik a kis ember acán és látom, hogy a poklok kinjait szenvedni keresztül. És nem és nem »stimmel« az Istennek se, holott most már hangosan mondja egymásután a román számokat. És mikor már vizes a bankók mind négy része s a kétségbeesettség tetőfokra hágtott, hirtelen felderül a kis ember arca.

Boldogan vigyorog és a homlokára üt vidáman, majd újra nyálazza az újját és hangos, tiszta magyarsággal mondja:

— Ötszáz, ezer, ezeröttszáz, kétezer, stb., egész tizenkétezer-nyolcszázig!

Kacag örömeiben. És fölényesen ismét megolvassa a pénzt magyarul. Most is stimmel.

Igy már igen! — nevet jökedvvel a kis ember és boldogan pofozza egyforma csomagba a ron gyos százasokat, míg én szeretném megmondani neki:

— Ugy-e mégis csak jó valamire ez az árva, tiltott magyar nyelv is. De minek beszéljek, hiszen ő nem tudja magyarul....

IDŐJÁRÁS.

Hazánkban ma reggel még csak az ország északi és nyugati részén esik. Az idő a borultság folytán éjjel is igen enyhe volt. A nappali hőmérséklet-maximumok 22-26 fok Celsius között változtak.

Időjelzés: Változékony hűvös és még szeles idő az eső megszűnésével.

Istentiszteleti rend a református templomokban, szeptember hó 13-án: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután öt órakor Magyar Bertalan. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor dr. Diószeghy Mihály, délután öt órakor Uray Sándor. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután öt órakor Madar Zoltán. — Árpádtéren délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután öt órakor Tóth Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Uray Sándor. — Nyilastelepen délután öt órakor Papp Imre. — Csapókerben délelőtt 10 órakor Halász András, délután öt órakor Halász András. — Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Á. th. — Sámsoni úton délután négy órakor Halász A. Belső-Ohaton délelőtt 8 órakor Siposs Imre. — Ohat-telekháza délután négy órakor Siposs Imre. — Tégláskertben délután három órakor Benyhe Imre th. — Egyeken délelőtt 11 órakor Siposs Imre. — Wolaffka-telepen délután három órakor Rápolthy L. th. — Szepesen délelőtt 10 órakor dr. Erdélyi Sándor.

A római katolikus templomban: Templomnyitás reggel hat órakor. — Misék, gyónatás, szentáldoztatás reggel hat órától kezdve. Szentmisék a szokott vasárnapi rendben: Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmise. Fél 12 órakor nagymise s utána szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. Utolsó mise egy órakor. Délután szentolvasó és litánia. Szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő káplán. — A homokkerti iskola-kápolnában szentmisét mond szilicei Várady Gyula ny. plébános.

A református templomokban a reggeli istentiszteletek szeptember hó 14-től, hétfőtől kezdve, minden templomban, nyolc órakor lesznek. Ugyanakkor a harangzás is.

Az evangélikus templomban, — vasárnap, szeptember hó 13-án, délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart és prédikál Horeczky Béla.

A görög szertartású róm. kath. templomban. Szokott vasárnapi szentmiserend. Reggel hét órakor reggeli istentisztelet, nyolc órakor diákmise, kilenc órakor katonamise a görög és latin szertartású római katolikus katonák részére, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus. Utolsó mise fél 12 órakor vécsernye és szentgímádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt 9—10 óráig imaóra, délelőtt 10—11 óráig prédikáció, délután 6—7 óráig evangelizálás, 7—9 óráig vallásosestély, vegyeskar- és zene-számokkal.

Tanév megnyitás a kollégiumi polgári fiúiskolában f. hó 16-án szerdán lesz. A párhuzamosított I. osztály ideiglenesen a Kereskedő Társulat épületében lesz elhelyezve, míg a II. és III. osztály a kollégiumban. Ennél fogva 16-án d. e. 9 órakor az I. osztályosok a Kereskedő Társulat, a II. és III. osztályosok a kollégiumban jelenjenek meg s innen mennek 10 órakor a Nagytemplomban tartandó évmege nyitó istentiszteletre. Debrecen, 1931 szept. 12. Az igazgatóság.

Schaff tánciskolájában, a Koronában az új táncanfolyam megkezdődött. Beiratások elfogadtatnak. Csütörtökön 50 fillér, vasárnap 60 fillér leckedij mellett össz-

Kedden kezdi meg a debreceni törvényszék a miskolci kommunisták bűnpörének tárgyalását

A tárgyalás zárt lesz s körülbelül szombatig fog tartani.

Az utóbbi évek egyik legnagyobb szabású kommunista bűnpörének a főtárgyalását kezdi meg kedden délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A monstre kommunista bűnpörnek 33 vádlottja van, akiket hónapokkal ezelőtt a miskolci rendőrség leplezett le és fogott el.

A súlyos államellenes büncselekményekkel vádolt kommunisták ügyét a köz- és államérdekre való tekintettel zárt ajtók mögött fogja tárgyalni a törvényszék az első-

emeleti esküdtzéki teremben. Így azután a tárgyaláson a sajtó munkatársai sem jelenhetnek meg, legfeljebb csak az ítéletet közli majd a nyilvánossággal a tárgyalás elnöke.

Értesülésünk szerint a 33 vádlottat 15 védő fogja védeni s a főtárgyalás valószínűleg öt napig tart. Mindenesetre a jövő szombatnál előbb nem igen kerülhet sor az ítélet kihirdetésére. A főtárgyalás alatt a rend fenntartásáról majd a debreceni rendőrkapitányság fog gondoskodni.

Szepessy táncintézetében ma d. u. 6—8-ig és este 9—12-ig össz-fánc. Holnap új táncanfolyam kezdődik. Dégenfeld tér 2.

A vérpiros levelű nagyerdő fál átültetik. A Tisza egyetem központi épülete előtt áll egy yfa, amely különleges ritkaság. Schwédler híres botanikusról nevezték el ezt a fát, amely legalább kétezer pengőt ér. Az az érdekes tulajdonsága, hogy tavasszal a levelei vérpiros színűek. Most, hogy a központi egyetem előtti teret rendezik kiderült, hogy ez a fa éppen a tervezett úba esnék bele. Hiába próbálták a kérdést úgy megoldani, hogy a fa ott maradjon, nem sikerült. A polgármester most úgy intézkedett, hogy az értékes ritka fát a városi kerétszet gondjaira bizza. Pohl gazdasági tanácsos személyes felügyelete mellett ültetik majd át a fát.

Kultuszminiszterleg engedélyezett Progress Nyelviskolában, Piac 79., okleveles nyelvtanárok tanítanak. Német, francia, angol csoporttanítás, havonta 5 pengő. Magán-órák. Beiratás naponta délután. — Iskolásgyermekeknek külön tanfolyamok.

**A Homokkerti dalárda össze-
jövetele.** Vasárnap délután négyórától kezdettel a Homokkerti Olvasó Egylet termében lesz megtartva a Homokkerti dalárda összejövetele, amely alkalommal a Gyemesi vadvirágot adják elő: Dobos Mancika, Nagy Lina, Bagdacs Juci és mások közreműködésével. Az előadás után tánc. Beléptidj nincs. Szíves pártolást kér a dalárda.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által sok esetben elmúlik.

A Katolikus Népszövetség debreceni szövetkezete ma, vasárnap délelőtt 11 órakor, a vargaucsi iskola termében, ismeretterjesztő előadást tart. Beszédet mond szilicei Várady Gyula ny. plébános úr, melyre a tagokat és érdeklődőket meghívja az Igazgatóság.

A városi egyenruha szállítására meghirdetik a versenytárgyalást. Az eredetileg előirányzott 20.000 pengőből csak 8.000 költenek el, mert takarékosági okokból kevesebb ruhát adnak ki a legénységnek.

x Hazajött a nyaralásból Laci, Pista, Lulu, Kató, hogy olvassák leekéiket, megveszik a könyveiket Springernél. Tankönyvek megérkeztek, Springer tankönyvet vesz, használtat féláron ad és cserél.

A Debreceni Szinpártoló Egyesület, tisztelettel hozza tagjainak a tudomására, hogy a szeptember havára érvényes kedvezményes jegyutalványok, folyó hó 14-től, hétfőtől kezdve a szeptember havi nyugta és tagsági igazolvány felmutatása ellenében átvethetők a titkári irodában, délelőtt 10 órától, délután egy óráig és 4 órától este 7 óráig.

Nagysikerű műsoros est a Kerekestelepi Olvasókörben. Vasárnap este félhetórától kezdettel nagysikerű s táncal egybekötött műsoros estét rendezett a Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör. Már hat órakor zsufoltság megtelt a díszterem, hogy az önképzőkör dédelgetett nagytehetségű műkedvelőinek szép játékában gyönyörködhesen. Meg kell emlékeznünk a Horthy dalárdáról is, amely teljes számban megjelent s Kollwenz Rezső tanár vezénylete mellett igen szép és sok taps vihárt kiváltó dalszámmal tette felejthetlenné az estélyt. Az ünnepélyt Nagy Endre és zenekara nyitotta meg. A szép magyar nóták után a „Cigány” című három felvonásos népszínmű került előadásra, melynek minden egyes felvonását szünni nem akaró tapsviharral honorálta a közönség. A szereplők játékát illetőleg nagyon nehéz külön kiemelni, mert még a kisebb szerepekben játszó is gyönyörű alakításukkal, nagy tehetségről tettek tanubizonyítást. Előadás után záróráig tánc következett.

Kiadó lakások! Két rendbeli, két szobás mellékhelyiségekkel bíró lakás Fűvészkert u. 18. és Kálvintér 11. sz. alatt november 1-re kiadó. Feltételek a ref. Kollégium jegyzői hivatalában megtudhatók.

ARANYÉRNEL, és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel s este egy-egy fél pohárral mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Bök-versikék

TANÁR URAK FIGYELMÉBE.

Einstein relativitás tanához
Legjobb példa a fizetés-esőkentés:
Hogy lehet 10 százalék is már sok,
Míg a 12 s 15 — kevés?!...

LEÉPÍTÉS AZ EGÉSZ VONALON.

Hol eddig a mi bőrünkre srófoltak:
Most színtén a mi bőrünkre spórolnak
Farsangba nem fognak tartani bálok
Lassan úgy élünk, mint a kannibálok.
(Ezzel nem is mondtam nagy újságot,
Hiszen már régóta — egymást rájuk)
Én már lemondtam mozliról, színház-
ról.

Hideg már a pipám is, nem szipákol:
Már két hete nem vagyok dohányos...
— Megszólal erre halkán Don János:
„A barátömmel én épp így tettem:
Három volt, s kettőt már — lepr-
tettem”

A GYERMEK-PARALIZISHEZ...

Bevallom, hogy engemet egy kicsit
báni
Ez a vita: a „Láng kontra Ady”.
A fiamat csak az izgatja, hogy Láng,
Ujabb potya két hecscskét ad-!?...
VINCZE, MINT CSIKÓ.

Vérmes remények közt engedttük
Pestre!
Egész Debrecen a rádiót lesle,
Hogy öregbitt majd jó hírvénkét —
S Vincez, mint csikó — lóvá tett
bennünket!
Balatoni Bökő.

A régi világhírű magyar gyártmány, a
Tiszaujlaki bauszpedró
mindenfitt kapható.

Dr. Horvát Irén fogszakorvos szabadságáról hazatért, rendelését Arany János utca 15. alatt ismét megkezdte.

Ugy borult, mint napfényes időben, tőkéletes képet készít Jóna Julia fényképész, Csapó u. 19.

Arverési hirdetés. Fancsika 76. sz. alatti 10 hold 770 □-öl tanyás szántó szeptember 15-én délelőtt 11 órakor a járásbírószágon árverésen eladó.

x Budapestre utazó debrecenieknek Merán szálló, Berlini tér 7., Nyugatival szemben külön engedmenyt ad szoba és éttermi árakból.

x B. Vattay Margit táncintézetében szeptember 15-én gyermek és felnőtt higiénikus torna, mozgásművészeti tanfolyamok kezdődnek. Kossuth u. 11. szám.

x Felhívás. A debreceni sebészeti klinika vérátömlesztéshez vértadókat keres. Felvételre jelentkezhetnek egészséges, erős egyének és vérbőségben szenvedők. Jelentkezés ideje 1931 szeptember 14-től szeptember hó 17-ig délelőtt 9 órától 10 óráig, a sebészeti klinikán. Ugyanakkor jelentkezzenek ellenőrző vizsgálatra a nyilvántartásunkba már felvett vértadók is. Nem jelentkezésük esetén töröljük őket a nyilvántartásból. — Egy véradás díja 40 pengő. — Sebészeti klinika igazgatósága.

A legszebb

lakásnak mindig a butor a lelke, de nem elég, hogy szép legyen, hanem

a legjobb

anyagból, elsőrendű munkával kell készülnie. Ezt megkaphatja

a Faipar

és Faiparalmi R.-T. hátor üzletében (Király u. 4—Piac u. 53.) Részletre vásárolhat különleges és

olcsó

berendezéseket, hálókát, ebédőket, egyes darabokat. A Faipar-inak minden

butora

magában is értéket képvisel.

Uj regényünk

»Száz kéz nyul egy leány után«.

Jövő vasárnapról kezdve rendkívül érdekes regény közlését kezdjük meg. A regény címe: »Száz kéz nyul egy leány után«, tárgya a mai időkbeli való. Egy szegény, szép leány sok kísértésnek kitett életét tárja fel megrázó színekkel, érdekes fordulatokban, hogy az erkölcsi igazságszolgáltatás érvényesülésével példát szolgáltatson.

E lebilineselő témájú társadalmi regényt csak vasárnapi számainkban közöljük, azonban bő, lehetőleg egész oldalra terjedő folytatásokban. Felhívjuk reá már előre olvasóink figyelmét.

HÍREK A VÁROSI ZENEISKOLÁBÓL

A felügyelőbizottság ülése.

Ügylátszik, hogy a zeneiskola, — mely méltán híres az ország határain túl is, minden válság nélkül fogja túlélni a mai súlyos időköt. A szülők tudják, hogy gyermeküket sohasem kárpótolhatják azért a kényszerült szünetelésben megnyilvánuló lelki károkat, amit az iskola évi elvonulásával gyermekeiknek okoznának. Ez az oka annak, hogy minden remény meg van arra, miszerint a jubiláris évben nem fog esőkkenni a tanítványlétszám, sőt túlhaladja az előző éveket.

Az iskola, olyan magas fokon áll, hogy az országban az első között foglal helyet. A zeneiskola minden tanára át van hatva feladatának nagy-szerűségétől s ez az oka, hogy a tanulás egy év alatt gyakori a két évi anyag elvégzése. Az iskola minden tanítványa önállóságra tesz szert, úgy, hogy magától képes megtanulni darabját. A zeneiskolában a beíratások szeptember hó 14-ig, csak délelőtt, s attól kezdve délelőtt s délután is vannak. Tandíjkezdvezményi kérvények 15-ig adandók be.

A felügyelőbizottság megtette javaslatát az óraadó tanároknak nézve. A régi tanárkar csekély különbséggel változatlanul együtt marad, ha csak egyeseknél gátló akadály nem merül fel. A kérvényezők is javasoltattak a kinevezetésre. — Elfogadta a bizottság a hetvenéves zeneiskola jubileumának programtervezetét. Dr. Csűrös Ferenc alelnök háromnegyed 1 órakor zárta be az ülést.

A növendékek beosztása szeptember hó 14-én lesz, a tanítás pedig 15-én, azaz kedden kezdődik meg.

— Rendőrképzésre került fiatalokvonzó. Tegnap délelőtt előállítottak a debreceni rendőrségre egy fiatal koru zsebmetszőt, akinél egy harnabőr pénztárcát találtak. A tárcában egy kulcs és húsz fillér volt. A fiú kihallgatásakor elmondotta, hogy a pénztárcát a Csapó uccai piacon lopta el valakitől, de az illető személyére vonatkozóan semmi felvilágosítást nem tudott adni. A rendőrség felhívja a károsultat, hogy a tárcát átvétele végett jelentkezzen a Kossuth ucca 26 szám alatt. Valószínű, hogy a tárcát az a Bagdi Istvánné, akit a multnap loptak meg.

— Nyomavesztett a kölesünkért biciklinek. Goldstein Adolf 19 éves kerékpárkölesző, aki a Salétrom u. 12. szám alatt lakik, feljelentést tett a rendőrségen, hogy az egyik kölesön kerékpárja eltűnt. Tegnap ugyanis egy magát Czako Istvánnak nevező 15. éves fiú jelent meg nála s azt állította, hogy a Macs 75. szám alatt lakik. Ez a fiú azután magával vitt kölesönbe egy kerékpárt, amellyel azóta nem tért vissza.

Férfiak

gyengesége ellen csak egyetlen azonnali kötségtelen segítség létezik, egy mesterien konstruált gumi készülék, melyet minden férfinak érdeke megismerni. Illusztrált prospektust 80 fillér póstabélyeg ellenében diszkrétén küld: Gumi Export, Budapest, Népszínház ucca 13. szám.

Elment vendégségbe s ott marólugot ivott egy kislétai urileány

A debreceni mentők be akarták szállítani a klinikára, de utközben meghalt.

Pénteken délután 4 óra 25 perckor telefonon Nyirgersére hívták a debreceni mentőket. A telefonhívásra a mentők azonnal elindultak Nyirgersére, ahol a Szalmatanyáról egy Rajcsik Anna nevű, 22 éves, kislétai urilányt kellett beszállítani Debrecenbe, a belgyógyászati klinikára.

Rajcsik Anna a Szalmatanyán vendégségben volt Bria János föld-birtokos családjánál. A fiatal leány pénteken délután egy óvatlan pillanatban lugköldöt ivott. Tettét ál-

lítólag szerelmi bánatában követte el. A mentők a súlyos állapotban levő leányt azonnal kocsira tették, hogy mielőbb beérjenek vele Debrecenbe. Utközben azonban Rajcsik Anna irtózatosságot közölt kisenvedett. Így aztán a belgyógyászati klinika helyett a körbonctani intézetbe szállították az életunt leány holttestét. A kir. ügyészség elrendelte a hulla felboncolását s majd csak azután adja meg az engedélyt a temetésre.

x Beíratás német nyelv tanításra iskolás gyermekeknek a szeptemberben kezdődő tanévre, napi egy óras tanítással. Tandíj havi 6 P. Hat éven aluliaknak állandó német játkédelelőtök. Beíratás 3—5 óráig. Piac ucca 34 (lift). Német gyermek-otthon.

— Munkát jött keresni Debrecenbe és kacsát lopott. Baráth Sándor monostorpályi napszámos azzal a szándékkal indult le tegnap hazulról, hogy bejön Debrecenbe és munka után néz. Utközben azonban találkozott egy csapat kacsával s kettőt mindjárt magához is vett. Vesztére tette, mert a rendőrségnek fellúnt a dolog, s vallatára fogta Baráth Sándort, aki töredelmes beismerő vallomásában elmondotta, hogy a kacsákat az úton lopta. Fogadkozott azonban, hogy jóba foglalja magát. A rendőrség a rucatulvaj napszámost egyelőre őrizetbe vette.

x Iskolakönyvek. iskolaszerek — (használt tankönyvek féláron) Antalfy József cégnél Szent Anna ucca és Nemzeti Antikváriumban, Piac 40.

— A Dóczy intézet megnyitása. — A Dóczy intézet leánygimnáziuma, polgári iskolája s tanfőképző intézetének megnyitása, folyó hó 16-án, szerdán délelőtt tíz órakor lesz a Kossuth uccai templomban. Mindhárom tagozatnál a pótbefrás szeptember hó 15-én, kedden lesz.

— Átmásztak rajta, s úgy lopták el a ruháját. Vakmerő módon lopott meg ismeretlen tettes egy mélyen alvó kocsist a Széchenyi ucca 45. szám alatt. Szatmári I. kocsis a Széchenyi ucca 45. sz. alatt, az istállóban szokott aludni. Tegnap éjjel valaki behatolt az istállóba s ellopta egy pár új csizmáját, fehéreneműjét és ruháját. Az egész dologban csak az a legérdekesebb, hogy a tolvajnak át kellett lépni Szatmárin, mert csak úgy tudott a zsákmányhoz hozzáférni.

x Stabil gőzkazán fűtési tanfolyam nyílik szeptemberben a fémipari szakiskolában. Érdeklődni az igazgató ságnál, Széchenyi út 2. szám.

— Anyakönyvi hírek: Születések: Dede Lajos földműves, fiú Lajos. Má-té János ny. vm. tisztviselő, fiú János. — Kaposi Zoltán asztalossegéd, leány Erzsébet. — Szatmári Sándor földműves, fiú István. — Szána József kocsis, leány Ilona. — Szöllösi János földműves, leány Teréz. Hunyadi Imre földműves, (ikrek) Eszter és Erzsébet. — Cselei István holtiszolga, fiú János. — Nagy Mihály földműves, leány Margit. — Paksi Sándor földműves, fiú László. — Pálffy József gazdálkodó, leány Ilona. Horváth Ernő szobrászmester, leány Éva. — Kiss Ernő cukrászmester, I. Mária. — Nagy Kálmán asztalossegéd, leány Magda. — Kiss Péter földműves fiú Gábor. — Halálozások: Nagy János rk. 37. éves, Geszteréd. — Tóth Mihály rk. 26. éves, Karcag. — özv. Kovács Jánosné Karácsonyi Katalin ref. 72. éves, Kálvintér 11. szám. — Szatmári Sándor ref. 17. éves, Csillag ucca 94. szám. — Filip Magda ref. 1 napos, Basahalom ucca 74. szám. — Sztankai László rk. 37. éves, Kossuth ucca 69. szám. — Házasságok: Kozma Ferenc—Tóth Zsuzsanna. Kovács Lajos—Léh Margit. Kiss Béla—Oláh Zsuzsanna. Lajos István—Tóth Julianna. Kató István—Kocsis Erzsébet.

— A városnak nincsen pénze a rüh. gázzal való gyógyításra. Érdekes előterjesztést tett a hatósági állatorvos. Tekintettel arra, hogy a lovak és a juhok között nagy mértékben lépett fel a rühkór, javasolta, hogy szerezzék be a város a megfelelő gyógyító eszközöket. Közli, hogy új eljárást alkalmaznak, amely abból áll, hogy a beteg állatot beállítják egy légmentes gázkamrába, úgyhogy csak a feje van kint belőle. Azután az állat egész testére kéndioxid gázt bocsátanak. A betegség 10—12 nap alatt kétszeri gáz kezelés után elmúlik. A város a gázkamrákat nem szerzi be, — tekintettel arra, hogy a mai viszonyok között a legnagyobb takarékoságra kény-szerűl.

Gyászrovat

SZTANKAY LÁSZLÓ IGAZGATÓ HALÁLA.

Széles körben kelt mély részvétet az a hír, hogy Sztankay László, a Debreceni Angol-Magyar szállít-mányozási Részvénytársaság ügy-vezető igazgatója pénteken este hosszas szenvedés után elhunyt 37 éves korában. A fiatal nagyképzett ségű, közvetlen modorú igazgató köztisztviselőben álló tagja volt. — Debrecen uri társadalmában és úgy a hivatali, üzleti életben, mint a magánéletben csak barátokat szerzett magának. Háboruban szerzett sérülése és betegsége újult ki és most hosszas szenvedés után, a halotti szentségek ajtatos felvétele után visszaadta lelkét Teremtőjének. Felesége és Csaba nevű kislfia, azonkívül kiterjedt előkelő rokonsága gyászolja.

Temetése vasárnap délután 4 óra kor lesz a római katolikus temető kápolnájából.

Az engesztelő szentmiseáldozatot hétfőn reggel 9 órakor mutatják be.

A DEBRECENI ANGOL-MAGYAR SZÁLLITMÁNYOZÁSI R.-T. igazgató-sága, felügyelőbizottsága és tisztikara mélyen érzett fájdalommal jelenti

Sztankay László

ügyvezető igazgatójának

gyászos elhunytát.

Páratlanul munkás élete jó szíve, nemes gondolkodása, szeretetreméltó, rokonszenves egyénisége örök emléket emelnek szívünkben.

Debrecen, 1931. szeptember 11.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és jó ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó feleségem, illetve édesanyám, néhai Kónya Lászlóné temetésén megjelenésükkel és részvétükkel igyekeztek mérhetetlen fájdalmunkat enyhíteni, hálás köszönetet mond a

Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Rokonaink, barátaink és jó ismerőseink s mindazok, akik felejtethetetlen jó férjem, Pecze János temetésén megjelentek, s részvétükkel nagy bánatunkban vigasztaltak, fogadják a gyászoló család hálás köszönetét.

özv. Pecze Jánosné.

— Szerelmi bánatában felakasztotta magát egy nagykeréki gazdalegény. Czeglédi Ferenc 28. éves nagykeréki gazdálkodó tegnap éjjel lakásának a mestergerendájára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói az öngyilkosságot észrevették, addigra az életunt gazdalegény kiszenvedett. Czeglédi Ferenc a tettét szerelmi bánatában követte el.

— Súlyos betegsége miatt öngyilkos lett egy gazdálkodó. Fekete Gábor bősörményi gazdálkodó, tegnap éjjel súlyos betegsége miatt felakasztotta magát. Az öngyilkos gazda eltemetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— A Debreceni Ujságíró Club, — Arany Bika, félemelet, pompás helyiségeiben megkezdte működését. — A club igazgatósága felkéri a club-tagokat, hogy a pompás, minden tekintetben kifogástalan helyiségeket úgy látogassák, mint a multban.

Előadások kezdete:		Mozik		Előadások kezdete:	
hétköznap		műsora		vasár- és ünnepnap	
7 és 9.				5, 7, 9.	
Szeptember 13—14-én.	Vasárnap:	Hétfő:			
VIGSZINHÁZ	Max Smeling Amerikai boxmérkőzés	Legszébb tangó.			
URÁNIA	Erdészlány.	Farkasok dala. Mámorkeringő.			
APOLLÓ	Arséne Lupin.	Szünet.			

SPORTHIREK

Megérkezett a Bocskai vasárnapi ellenfele

A Bocskai ma, vasárnap a vasutas pályán délután 4 órai kezdettel a Nemzeti játsszik a ligabajnokságot. A Nemzeti szombaton este 10 órakor érkezett meg Debrecenbe Reichardt Ottó elnök vezetésével. A következő 11 játékos érkezett meg és áll vasárnap a Bocskai ellen: Gallina — Glóra, Török — Hossó, Buza, Belcsik — Kovács, Vadas, Odry, Bihámy, Czétényi. Tartalék nem is érkezett.

A Bocskai összeállítás a Nemzeti ellen a következő: Budai — Remmer, Kutik — Palotás, Mór, Turcsányi — Markos, Vince, Teleki, Mátéffy, Hevesi. A mérkőzés Csárdás Gusztáv bíró vezeti.

Előzőleg fél 3 órakor a DVSC—DVSE amatőr bajnoki mérkőzés lesz.

AMATŐR BAJNOKI DÉLELŐTT.

Debrecenben délelőtt 10 órakor a DKASE ügértéri pályáján amatőr bajnoki a Börös—DMTE, majd fél 12 órakor DKASE—Textil között.

AZ I. LIGA TÖBBI MÉRKŐZÉSEI.

Budapest Hungária—Attila, Fejencváros—Budai 11. III. ker. FC—Somogy, Kispest—Újpest.

DVSC—DMTE BIRKOZÓVERSENY LESZ E HÓ 20-ÁN DEBRECENBEN.

Igen érdekes birkozóverseny színe helye lesz mához egy hétre, szeptember 20-án, a Debreceni Munkás Testező Egyesület Hunyadi uca 1. szám alatti tornaterme.

A munkások kitűnő birkozócsapata ugyanis klubközi versenyre hívta ki a Debreceni Vasutas Sport Club reprezentáns birkozócsapatát s tekintve azt, hogy mindkét egyesület a legjobb szenior versenyzőivel fog résztvenni ezen a versenyen, ezáltal az emelkedni a sablonos klubközi birkozó versenyek keretei közül.

ACÉL IMRE.

A DUE TITKÁRA ÁTVETTE A DUE ÜGYVITELÉT.

Megírtuk, hogy Acél Imre, a DUE titkára az európai uszójainokai versenyekre Párisba utazott, majd a Svájcban versenyző magyar uszók turáján vett részt. Acél Imre pénteken, 11-én hazaérkezett s Fazekas János klubkapitánytól átvette a DUE ügyvitelét. **DEBRECENI IFJ. KOMBINÁLT FC—**

SZNFK 2:0 (0:0)

Szombaton délután játszották le a Vasárnapi kiütött két ifj. válogatott mérkőzést.

A mérkőzés igen heves küzdelmek közt a debreceni kombinált csapat nyerte, amely jórésztben Harsányi volt NyKISE kapus nagy tehetségének köszönhető. Nagy feladatot végzett általában az egész debreceni kombinált csapat valamennyi tagja. Góllövők: Temesvári és Balázs. Bíró: Kiss János.

FELHÍVÁSOK.

A DKASE felkéri az alant felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap legkésőbb fél 12 órára a DKASE pályán jelenjenek meg: Bartha, Hevesi, Bíró, Bör I., Karalyos, Módos, Hegedüs, Gáll, Szilágyi, Bör II, Kecskés, Ruppós.

Felkérem a Börös SE összes játékosait, hogy ma délelőtt 9 órára a DKASE pályán a DMTE elleni bajnoki mérkőzésre megjelenjenek szíveskedjenek. **Intéző.**

Felkérem a Kefegyár FC alant felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt 10 órára a DTE pályán megjelenjenek szíveskedjenek: Petermann, Vas, Adam, Erdős, Szilágyi, Nagy L.,

Szabó, Balogh, Bessenyel, Jenel, Tímár, Juhász. Pontos megjelenést kér az **intéző.**

Felkérem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután fél 2 órára a pályán pontosan jelenjenek meg: Barna, Pálkás, Juhász, Ókrós, Weisenburger, Nyizsnyik, Béres, Kántor, Pencz, Bogdán, Tóth, Vásárhelyi. A mérkőzés pontosan 2 órakor kezdődik.

Felkérem a Kossuth FC következő tagjait, hogy vasárnap délután fél 3 órakor a katonapályán szíveskedjenek megjelenjenek: Juhász, Halász, Süveges I., Szabolcki, Rövid, Héjja, Dédai, Kiss, Hadházi, Penyige, Nagy, Korcsmáros. **Intéző.**

Felhívom a DVSE alant felsorolt játékosait, hogy holnap délután fél 2 órára a vasutas pályán jelenjenek meg: Tótháti, Gorzsás, Szűcs, Orosz, Thuránszky, Erdei, Varga, Szabó, Elek, Szűcs II., Birtner, Radics. Délelőtt 9 órára a villanygár pályán a következők: Polgár, Kiss, Lengyel, Tóth, Vigh, Tukarcz, Kiss, Heutschy, Fehér, Guriga, Nógrádi.

Felkérem a Csapóker FC igazolt játékosait, hogy f. hó 13-án délután fél 2 órára a villanygár pályán a Nyilastelep elleni éremmérkőzésre pontosan jelenjenek meg. **Intéző.**

Felkérem az Egyetértés FC alant felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap délután fél 2 órára a villanygár pályán a Toldi II. elleni mérkőzésre pontosan megjelenjenek szíveskedjenek: Borsó, Danczinger, Varjas, Erdélyi, Török, Szombathelyi, Barna I. és II., Papp, Pócs I., Klein. **Zeke intéző.**

Felkérem az ujonnan alakult Széchenyi FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap 2 órára a Bánk uccán megjelenjenek szíveskedjenek: Keleti, Bogdyó, Török I., Török II., Kiss I., Kiss II., Kovács, Borka, Borsos, Debreceni J., Moldován, Magyar. **Intéző.**

Felkérem a D. Vasas összes játékosait, hogy ma, vasárnap délután 3 órára pontosan jelenjenek meg a DKASE pályán az Attila elleni mérkőzésre. **Intéző.**

Felkérem az ujonnan alakult Arpád FC alant felsorolt játékosait, hogy e hó 14-én, hétfőn délelőtt 9 órakor a Homok uccai FC ellen a DKASE pályán megjelenjenek szíveskedjenek: Csárdás, Zafir, Grosz, Beregi, Kelemen I., Pimpi, Baum, Weisz, Fülöp, Sipos, Schwartz. **Intéző.**

Felkérem a Csígekert alant felsorolt játékosait, hogy ma délután fél 2 órára a DKASE pályán jelenjenek meg: Kónya I. és II., Bíró I. és II., Takács I. és II., Magyar, Farkas, Kovács, Nagy, Nemes és a tartalékok. **Intéző.**

Felkérem a DTE ökölvívó szakos-

A Bocskai-Nemzeti

szeptember 13-iki mérkőzésének eredménye tippelésem szerint:

..... javára.

Név:

Lakás:

tály összes tagjait, hogy a tréning a tornacsarnokban folyó hó 14-én, azaz hétfőn megkezdődik. Felkérem az összes ökölvívókat, hogy okvetlen jelenjenek meg, szakosztályi ülés lesz. Új tagokat szívesen látunk. **Vezetőség.**

KÖZGAZDASÁG

EMELKEDŐ ÁRAK A NEMZETKÖZI GABONAPIACOKON.

A gabonatözsde terme ma is nyitva volt, de üzleti forgalom egyáltalában nem fejlődött, mert a zsidó újév napján a tözsde tagjai távol maradtak. Gabonakereskedelmi körökben azonban nagy érdeklődést kellettek ma a külföldi jelentések. Csikágóban ugyanis tegnap átmenetileg közel 2 centtel drágult a buza, mert annak ellenére, hogy a Farm Board árukészletei nagyon számottevőek, a kínálat feltűnően csökkent Amerikában a nagyobb gabonapiacokon.

DEBRECENI

YERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 6.30—6.20 és a boletta, rozs 6.20—5.90 és a boletta, árpa 13.00—12.50, tengeri (6) 14.20—13.80, tengeri (uj) 10.00—9.00, tengeri (csöves) 5.50—5.00, lucerna 8.80—7.00, széna 6.60—6.00, búkköny 6.00—5.50, szalma 2.20.

KERÜLETI KAMARAI BŐRIPARI NAGYGYÜLÉS DEBRECENBEN.

A Debreceni Ipartestület cipésszakosztálya f. hó 13-án, azaz vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében kerületi kamarai bőripari nagygyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A cseh Bata cipőgyár Magyarországon való letelepedése elleni tiltakozás.
 2. A bőr drágulása.
 3. A bőripari szakmákat érintő egyéb fontos ügyek
- Tekintettel arra, hogy ezen nagygyűlés a bőripari szakmákat érdeklő rendkívül fontos ügyek megvitatására hivatott egybe, a cipésszakosztály elnöksége felkéri úgy a cipész, csizmadia, timármestereket, bőrkereskedőket s általában a bőriparral foglalkozókat, hogy ezen a nagygyűlésen feltétlenül és teljes számban megjelenjenek szíveskedjenek.

HIRDETÉMÉNY AZ ALKALMAZOTTAK FELEMLT ADÓJÁRÓL.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a m. kir. miniszterium 4740/1931. M. E. számú rendeletével a magán szolgálatban álló alkalmazottak külön adóját kétszeresére emelte fel. A felemelés mindazon illetmények utáni külön adóra vonatkozik, melyek ez év szeptember hó elsején vagy azután váltak esedékessé. Ha a szeptember hóra vonatkozó illetményből a külön adó bármilyen oknál fogva nem volt a jelen rendeletben meghatározott emelt összegében levonható, az esetben a levonást az október havi illetményből kell a szeptemberi illetményre vonatkozóan is teljesíteni.

Elrendeli továbbá az idézett kormányrendelet azt, hogy az alkalmazottak illetménye utáni mindennemű adó, tehát az alkalmazott kereseti adó, külön adó és rokkant ellátási adó az esedékességi és lerovási hónap 25. napjáig szolgáltatandó be az e havi illetményjegyzék kíséretében. Ezt a határidőt a munkaadó kérése folytán a m. kir. adóhivatal indokolt esetben 8—15 napig meghosszabbíthatja. További meghosszabbítás nyújtására a m. kir. pénzügyigazgatóság illetékes azon munkaadókkal szemben, kik legalább

100, illetve 500-nál több alkalmazottal foglalkoztatnak, első esetben csak egy negyedévi, második esetben fél évig terjedhető időre. Az illetményjegyzék benyújtására eddig élvezett minden kedvezmény hatályát veszti szeptember hó 1. napjával.

Fentiek közlése mellett felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket arra, hogy az alkalmazásban állóktól a felemelt külön adót vonja le már a szeptemberi illetmények után s azt illetményjegyzék kíséretében az alkalmazottak kereseti adója és ez után járó rokkant ellátási adóval együttesen e hó 25. napjáig a város adópénztárába fizesse be. Amennyiben az illetményjegyzékek beadására vonatkozólag kedvezményt élvezett volna, ez hatályát veszti, felhívja a városi adóhivatal az illetményjegyzékek havonkénti minden hó 25. napjáig teljesítendő benyújtására.

Városi adóhivatal.

UJFAJTA SERTÉSBETEGSÉG.

Hódmezővásárhelyen az utóbbi időben különös sertésbetegség ütötte fel a fejét. A betegség nem hasonlít tüneteiben sem a pestishez, sem az orbánchoz, sem a sertéskolerához. A sertések gunnyasztani kezdenek, pár napig csak szédelegnek a vályú körül, egyszerre azután irtózatosan falánkokká válnak, szinte letapoosák egymást a vályú mellett, hogy eleséghöz juszanak. De ez csak egy esetnél fordul elő, a következőnél a sertés már nem eszik, hanem bevonul óljába és nem jön többé elő. A betegség eddig máris nagy pusztítást okozott. Van olyan tanya, ahol hatvannyolc beteg sertésből már egy sincs. Nem kíméli a betegség azokat a sertéseket sem, melyek megelőzőleg oltva voltak.

Csak egy mosolyt

— Papa, kérem, miért áll a gölya egy lábán?
— Mert ha azt is felemelné, eldőlné...

— Gratulálok, drágám. Hallom, ikrek jöttek a házhoz. Aztán lehet tőlük aludni?

— Hogyne. Az egyik ugy ordít, hogy a másikat nem is lehet tőle hallani...

— Nézze, jó ember, itt van egy pár harisnya. Csak egy keveset kell rajta stoppolni.
— Köszönöm alámissan. Megvárom vagy visszajöjnek érte holnap.

Szerkesztői üzenetek

L. E. A jelzett ünepségre szánt verset szívesen közöljük. Annak idején méltóztassék beküldeni. Ugyanígy várjuk a tudósításokat is.

Hölgyeim! Vigyázat!

A változott gazdasági viszonyokra tekintettel, hölgyfodrászati műtermemben, elsőrendű munkaerőkkel való kiszolgálás igénybevételével a következő kedvezményes árat számítom:

Ondolás	— — — —	1.— P
Hajmosás	— — — —	—80 P
Együtt	— — — —	1.80 P
Hajvágás	— — — —	—80 P
Manieur	— — — —	—60 P

Tartós villanyondolás már 8.— pengőtől. Henné hajfestés s paróka készítés a legjutányosabb áron.

RAMMINGER

Hölgyfodrászat. Szent Anna uca 10—12. sz. Telefon 15—37.

RÁDIO EGÉSZ HETI MŰSORA

Vasárnap, szeptember 13.

9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi piébániatemplomból. Szentbeszédet mond: Brisits Frigyes dr ciszterciarendi főgimnáziumi tanár. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr püspök. — Majd: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Farkas Sándor, a m. kir. Operaház művésze. — A hangverseny szünetjében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: A »Rádióélet« gyermekjátékszórója. (Harsányi Gizi előadása.) — 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Gyárfás József m. kir. kísérletügyi főigazgató: »Az okszerű kukorica-termelésről.« II. rész. — 4.15: Magyar katonaindulók. A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának előadásában. Karnagy: Fricsay Richárd — Közben kb. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye. — 6.15: Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — 7.30: Régi dán néptáncok ismertetése. — 8.10: Sport- és lóversenyeredmények. — 8.30: Puccini hangverseny. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar előadásában. Walter Rózsi és Halmos János közreműködésével. Karnagy: Fleischer Antal. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye a Bodó kávéházból.

Hétfő, szeptember 14.

9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. Karnagy: Szőlőssy Ferenc. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Asszonvok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: »Budapest közlekedési forgalma.« Bossányi Róbert előadása. — 6.30: Hangverseny. Közreműködik Solymos Péter (zongora), Országh Tivadar (hegedű), Zongorán kísér Polgár Tibor. — 6.30: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.) — 7.00: Rádió amatőr posta. — 7.45: Debreceni Kiss Józsa és cigányzenekarának hangversenye. — 8.40: Előadás a Studióból. »A zöld Kabát.« Komédia 3 felvonásban. Irta Londez Elek. Rendező Kiss Ferenc. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Gramofonhangverseny.

Kedd, szeptember 15.

9.15: A m. kir. József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Szeghő Sándor. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. —

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: »Ifjusági verses köszöntők.« Irta és előadja özv. Pósa Lajosné. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: Kenessey Péter novellái. 1. A vöröshaju leány. 2. Az óra. Felolvassa a szerző. — 5.30: Csóka Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) — 7.00: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István. — 8.00: Szimfonikus hangverseny Frankfurt am Mainból, a Frankfurter Rundfunk-orchester közreműködésével. Karnagy: Hans Rosbaud. — 9.00: A Laurisin testvérek hangversenye. Közreműködnek: R. Laurisin Irén dalénekesnő, Laurisin Lajos, a m. kir. Operaház művész és Laurisin Miklós zongoraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Zongorán kísér Laurisin Miklós. — Utána kb. 10.15: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés, ügétversenyeredmények. — 10.30: Ungarische Wissenschaften und Forschung. Somogyi Gyula előadása. — Utána: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropole-szállóból.

Szerda, szeptember 16.

9.15: A Weidinger szalonzenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Kéthelyiné Wakots Margit (ének), Kádár Klára (hegedű). Zongorán kísér Polgár Tibor. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.00: Magyar-Thoma István novellái: 1. Az arany török. 2. Sivatagi álom. Felolvassa a szerző. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: »Divatcsevegés.« Szunyoghné Tüdös Klára előadása. — 5.30: A Berend szalonzenekar hangversenye. — 6.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) — 7.00: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — 8.00: »A sajtó és a tudomány.« Tóth László előadása. — 8.30: Lakos Tibor és Mocsányi László zenehumoristák hangver-

senye. — 9.30: Pontos időjelzés, hírek, lóversenyeredmények. — 9.45: »A magyar zene tükrözése külföldi mesterek műveiben.« Siklós Albert előadása a rádió házikvartettjének közreműködésével. — Utána: Időjárásjelentés. — Majd: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. aKrnagy: Fricsay Richárd. — 10.45—12.30: Több német rádióállomásnak Rác BÉla és cigányzenekarának hangversenye a Pannonia-szállóból.

Csütörtök, szeptember 17.

9.15: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Mocsary Pál dr előadása: »A műselyem.« — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Szilágyi Dezső okleveles szőlősgazda: »A szüret és a borkészítés.« — 5.30: A Szervánszky kvartett hangversenye. — 6.30: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) — 7.00: Magyar dalok. Kurucz János és Thegze-Gerber Miklós szerzeményei. Előadják Köszegi Teréz és László Andor. — 8.20: A »Fidelio« c. opera ismertetése és a színlap felolvasása. — 8.30: A genfi nemzetközi ünnepségek keretében Beethoven: »Fidelio« c. operájának közvetítése Genfből Karnagy: Felix Weingartner. Rendező: dr Oskar Walterlin. — Az első felvonás után, kb. 9.45: Pontos időjelzés. — Utána: Időjárásjelentés. — Majd: Horváth Gyula és cigányzenekarának, valamint a Fejes szalonzenekar hangversenye Kalmár Pál (ének) közreműködésével az Ostende kávéházból.

Péntek, szeptember 18.

9.15: Hangverseny. Közreműködik: Némethy Anna (ének), Bisztriczky Tibor (hegedű), Szigeti S. Sándor (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folyta-

lása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Tótfalusi Horváth Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Sándor Margit mesél a gyermekeknek. — 4.30: »Miképp vesznek részt az amerikai nők a társadalomjótékonyasági mozgalmakban.« Fodor Oszkár dr előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: »A barna ruha.« Novella. Irta és felolvassa Mariancsics Imre. — 5.25: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. — 6.00: Gyorsírói tanfolyam. (Szlabey Géza.) — 6.30: Helyszíni közvetítés a m. kir. államrendőrség Mosonyi uccai lakatnyából. A közvetítést vezeti Koncz Sándor dr. — 7.30: Gramofonhangverseny. — 8.15: Ügétversenyeredmények. — 8.20: Színműelőadás a Studióból. »Cooperfield Dávid.« Regényes színű 3 felvonásban. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.

Szombat, szeptember 19.

9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek. — 4.10: »Stuart Mária.« Saly Dezső előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: A Kisaludytársaság irodalmi délutánja. — 6.00: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsay Richárd. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. — 7.30: A m. kir. Operaház előadása. »Don Pasquale.« Vígopera 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét írta Donizetti. — Az első felvonás után: Lóversenyeredmények. — A II. felvonás után: Pontos időjelzés, hírek. — Utána: Időjárásjelentés. — Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból.

ARANY BIKA SZÁLLO R. T. -- ARANY BIKA OTTHON.

Az Arany Bika Otthon
az Ön garzonlakása.

Előnyeit tíz pontban soroljuk fel:

1. Kényelmes, tisztá, világos szoba.
2. Ingyen központi fűtés és világítás.
3. Éjjel-nappal hideg, meleg folyóvíz.
4. Előzékeny, megbízható kiszolgálás.
5. Társalgó, hall, olvasó, folyóiratok.
6. Lift díjtalanul éjjel is.
7. Hetenként egyszeri gőzfürdő.
8. Olcsó fehérnemű mosás és javítás.
9. Kedvezményes ruhavasalás, cipőjavítás és gondoskodunk.
10. Félárnyegy a Vigmozgóba.

Egyágyas szoba havi 50 pengőtől
Kétágyas szoba (hetenként 2 gőzfürdővel) havi 80 pengőtől.

Az OTTHON lakóinak:
Reggeli, ebéd, vacsora a Bika étteremben havi 100 pengő, vagy étlap szerinti étkezésnél 20 százalék engedmény.

Az OTTHONBAN meg
szüntettük a borzavallót
Kiszolgálás címén tíz
százalékot számítunk

Gondoskodjon
jövőjéről
egy
kamatmentes
és felmondhatatlan építési
kölcsön

szervezés leköltésével, mely családiház
építésére vagy vételére, kamatmentes
jelzálogkölcsön megszerzésére szolgál.

Rövid várakozási idő!
Tőkegyűjtése teljesen garatálva!

„Saját Otthon“

Építő-Takarékszövetkezet.

Felvilágos tást ad

a debreceni vezérképviselet

Piac-utca 71. Telefon 4-58.